Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-йил чиқиши
№ 200 (12.854)
28 АВГУСТ 1964 ЙИЛ
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ БИЛАН

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАРДОШ ЧЕХОСЛОВАКИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бошлиқ совет партия-ҳукумат делегацияси 27 августда Прагага жўнаб кетди. Делегация бу қардош мамлакатга Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан бормоқда. Шу сафар вақтида делегация Словакия миллий қўзғолонининг 20 йиллигига бағишланган тантаналарда ҳам қатнашади.

Делегация составига қуйидаги кишилар киради: КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали С. С. Бирюзов, Украина КП Марказий Комитетининг аъзоси, Украина ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари С. А. Ковпак, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, Совет Иттифоқининг Чехословакиядаги элчиси М. В. Зимянин.

Внуково аэродроми Совет Иттифоқи давлат байроқлари билан безатилган эди. Пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари — завод ва фабрикаларнинг ишчилари, маданият арбоблари, ўқувчи ёшлар ўртоқ Н. С. Хрушчев ва делегациянинг бошқа аъзоларини кузатгани чиқишди.

СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, совет ва чет эл журналистлари, Чехословакиянинг Москвада истиқомат қилувчи гражданлари ҳозир бўлишди.

Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, Д. С. Полянский, Л. Н. Ефремов, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, В. И. Поляков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Д. Ф. Устинов, В. Э. Димшиц, П. Ф. Ломако, И. Т. Новиков, К. Н. Руднев, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Я. В. Пейве, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси К. Е. Ворошилов, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, «Правда» газетасининг бош редактори П. А. Сатюков, «Известия» газетасининг бош редактори А. И. Аджубей ўртоқлар, СССР ва РСФСР министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари, КПСС Марказий Комитети РСФСР Бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари, Москва шаҳар ва область партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ҳамда бошқа расмий кишилар аэродромга келишди.

Кузатиб қўювчилар ўртоқ Н. С. Хрушчев ва делегация аъзоларига оқ йўл тилаб, қардош чехословак халқига совет кишиларидан оташин салом топширишни илтимос қилишди.

«ИЛ-18» самолёти эрталаб соат тўққизда осмонга кўтарилиб, Прага томон парвоз қилди.

Чехословакиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси О. Павловский ҳам ана шу самолётда Прагага жўнаб кетди. (ТАСС).

ПРАГА СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ВАКИЛЛАРИНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

ПРАГА, 27 август. ТАСС мухбирлари И. Масленников ва М. Никиточкин хабар берадилар:

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бошлиқ совет партия-ҳукумат делегациясини меҳмондўст прагаликлар бугун қизғин ва самимий кутиб олдилар. Совет партия-ҳукумат делегацияси бу ерга Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг таклифига мувофиқ келди.

Рузина аэродромида Н. С. Хрушчевни ва делегация аъзоларини Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Антонин Новотний, ҳукумат Раиси Йозеф Ленарт, Чехословакия Социалистик Республикасининг бошқа раҳбар арбоблари, дипломатия корпусининг аъзолари кутиб олдилар.

Антонин Новотний ва Н. С. Хрушчев ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Аэродромдан Прага Кремлигача бўлган бутун йўл давомида шодухуррам прагаликлар Совет Иттифоқидан келган азиз меҳмонларни чин кўнгилдан табриклаб турдилар.

МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Ўртоқ Н. С. Хрушчев пахта териш машиналаридан кенг фойдаланмасдан туриб пахтачиликда меҳнат унумдорлигини кўтариш мумкин эмаслигини, пахтани қўлда теришдан машинада теришга узил-кесил ўтиш лозимлигини, «зангори кема» йўлидаги ҳар қандай тўсиқларни улоқтириб ташлашни, бу ишга партия ва комсомол ташкилотларини сафарбар этишни бир неча бор таъкидлаб кўрсатди. Ҳақиқатан ҳам машина терими — мўл ва аъло нав пахта, юксак меҳнат унумдорлиги ва деҳқоннинг меҳнатини енгиллаштириш демакдир, машина терими харажатларни камайтириб, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, колхоз ва совхозларнинг даромадини ошириш, кузги-қишки дала ишларига ўз вақтида тайёргарлик кўриш демакдир. Машина терими — коммунистик жамиятга хос юксак маданиятли деҳқончилик демакдир ва ниҳоят пахтачиликни интенсивлашнинг туб негизидир.

Республикадаги кўпгина колхоз ва совхозлар партия XXII съезди қарорларини бажара бориб, ажойиб муваффақиятларга эришдилар, пахтачиликда комплекс механизацияни жорий қилишнинг чинакам машъаллари бўлиб қолдилар.

«Совой», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», «Малик», «Пахтаорол» совхозлари ва бошқа бир қатор хўжаликларда комплекс механизация, хусусан, машина теримига кенг йўл очиб берилди. 1-«Оққўрғон», 1 ва 2-«Боёвут», «Большевик», «Октябрь 30 йиллиги» совхозлари ва 26-пахтачилик совхози, Қўрғонтепа бошқармасидаги «Победа», Ўрта Чирчиқдаги «Северний маяк», Пастдарғомдаги «Чимбойобод» колхозлари ҳам ҳосилнинг қарийб ярмини машинада териб олдилар.

Юқорида номлари кўрсатилган, шунингдек республикадаги юзларча бошқа хўжаликлар пахтачиликни комплекс механизациялаш сари дадил қадам ташламоқдалар ва бу йўлдан олға бориб, йилдан-йилга катта муваффақиятларга эришмоқдалар.

Қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаш ва интенсивлаш юзасидан жуда катта тадбирлар амалга оширилди. Республикамизда минглarча ажойиб механизатор кадрлар тарбияланди. Т. Охунова, Ж. Кўчиев, В. Тюпко, М. Жалолов ва бошқа техника ихлосмандларининг издошлари — механизатор-пахтакорларнинг шонли сафлари йилдан-йилга кенгаймоқда.

Кўпгина «зангори кема» капитанлари ўтган йили ажойиб муваффақиятларни қўлга киритдилар. Шўрчи бошқармасидаги «Коммуна» колхозидан Ш. Қудратов машинада 260 тонна, Қўрғонтепа бошқармасидаги Ильич номли колхоздан М. Бозорбоев 192 тонна, Мирзачўлдаги Герман Титов номли совхоздан И. Охунова 160 тонна, «Совой» совхозидан В. Жўраев 220 тонна, «Ҳазорбоғ» совхозидан А. Худойназаров 230 тонна, Ҳазорасп бошқармасидаги Ленин номли колхоздан А. Қутлимуротов 148 тонна «оқ олтин» териб эл хирмонига барака қўшдилар.

Бу ҳар қанча мақтаса арзигудек чинакам қаҳрамонона меҳнатдир. Бу, моҳир қўлларда машина қандай катта ишларга қодир эканлигини исботлаб турибди.

Уста механизаторлар эришаётган муваффақиятларнинг сири нимада?

Даставвал, улар машина терими ҳақида баҳорданоқ қайғурадилар. Шу билан бирга далаларни яхлитлаштириб яхши текислайдилар, ғўза парваришида агротехника қоидаларига тўла амал қиладилар, пахта териш техникасини мавсумга беками-кўст тайёрлаб қўядилар, дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли ўтказадилар, техникани мукаммал ўрганиб, қишлоқ хўжалик машиналаридан оқилона ва тўғри фойдалана биладилар.

Илғор механизаторларнинг меҳнатга муносабати, улар қўлга киритган муваффақиятлар ҳамма пахтакорлар учун намуна бўлмоғи лозим. Бу йил республика механизаторлари 936,5 минг тонна пахтани машиналарда териш мажбуриятини олганлар. Улар юбилей йилида она-Ватанни янги меҳнат муваффақиятлари билан қувонтириш ҳис-туйғуларига тўлиб-тошгандирлар. Социалистик мусобақада Янгиер, Киров, Пахтаорол ва бошқа ишлаб чиқариш бошқармаларининг механизаторлари олдинда боряптилар, улар ҳосилнинг 60 процентидан кўпроғини машиналарда териб олишга қарор қилганлар.

Афсуски, баъзи хўжаликларнинг раҳбарлари пахта териш машиналарининг аҳамиятига етарли баҳо бермаётирлар, антимеханизаторлик кайфиятларига берилиб, консерваторлик қилмоқдалар. У ёки бу бошқармада бир колхоз ёки совхоз ҳосилнинг 60-70 процентини машинада териб олаётган бир пайтда, шу хўжалик билан бир хил ер-сув ва техника шароитига эга бўлган бошқа бир колхоз ёки совхоз 5-10 процент майдондаги пахтани машинада тераётганлигини нима билан изоҳлаш мумкин?!

Буни хўжаликка раҳбарлик қилаётган раҳбарларнинг қобилиятсизлиги, уларнинг ҳаётдан орқада қолганликлари билан изоҳласа бўлади. Комплекс механизацияни амалга оширмасдан туриб пахтачиликни интенсивлаш мумкин эмас. Буни ҳаёт талабларидан, олға қараб ҳаракат қилишимиздан, техника тараққиёти сари илдам одимлаётганлигимиздан четда қолмайин деган ҳар бир раҳбар айниқса чуқур англаши зарур.

Республика колхоз ва совхозларида машиналардан фойдаланмасдан туриб шунча кўп пахта, дон ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш мумкинмиди. Албатта, йўқ! Ана шу ҳақиқатни баъзи раҳбарлар тушунишни истамаяптилар. Машина терими ҳажми эса йилдан йилга ўсиб бормоқда. Фақат ўтган йили республика механизаторлари ҳосилнинг 17 процентини ёки 600 минг тонна пахтани машиналарда териб бердилар. Шундай бир вақтда айрим колхоз ва совхозларда етиштирилган ҳосилнинг 1-5 процентигина машиналарда териляпти, холос.

Навоий бошқармасидаги «Октябрь» колхози (раиси Х. Йўлдошев) ўтган йили етиштирилган ҳосилнинг атиги 0,6 процентга яқинини, Янгиқўрғон бошқармасидаги «Ленинизм» колхози (раиси У. Ҳасанов) 1,6 процентини, Избоскан бошқармасидаги Ленин номли колхоз (раиси Т. Муҳамедов) 2,4 процентини, Охунбобоев бошқармасидаги Фрунзе номли колхоз (раиси А. Раҳмонов) 3 процентини машиналарда терди. Ҳар бир машинада терилган пахта ўрта ҳисобда 7-16 тоннани ташкил этди. Бу, пахта териш машиналаридан фойдаланишга ўтакетган совуққонлик билан қарашнинг оқибатидир, албатта.

Пахта йиғим-терими мавсумий иш бўлиб, жуда катта куч-ғайрат ва ташкилотчиликни талаб этади. Ҳозирги вазифа етиштирилган ҳосилни ўз вақтида сира нобуд қилмасдан йиғиб-териб олишдан иборатдир. Шунинг учун ҳам яхши тайёргарлик ҳосил йиғим-теримини муваффақиятли ўтказишнинг гарови ҳисобланади.

Яқинда ўтказилган текшириш шуни кўрсатдики, баъзи хўжаликларнинг раҳбарлари партия ташкилотлари томонидан етарли даражада контроллик қилинмаётганлигидан фойдаланиб, машина теримига тайёргарлик кўришда бултурги хатоларнинг такрорланишига йўл қўймоқдалар.

Кўпгина хўжаликларда ҳозиргача хирмонларни ремонт қилиш, айвон ҳамда саройлар қуриш, майдончаларга асфальт ётқизиш, транспорт воситалари ҳамда йўлларни тартибга келтириш ишлари тугалланганича йўқ. Машина теримига ажратилган пахта майдонлари бегона ўтлардан тозаланмаган, самолёт қўнадиган майдонлар тахт қилиб қўйилмаган, керакли миқдордаги заҳарли химикатлар ташиб олинмаган.

Бекобод, Гулистон, Олтиариқ, Балиқчи, Қоракўл, Шеробод, Тўрткўл ва бошқа бир қанча ишлаб чиқариш бошқармаларида пахта териш техникасини ремонт қилиш ниҳоятда чўзилиб кетмоқда. Шу билан бирга, мазкур бошқармалардаги баъзи хўжаликларда ҳар бир терим агрегатининг икки сменада ишлашини таъминлаш учун малакали механик-ҳайдовчилар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ишига етарли аҳамият берилмаётир.

Андижон, Сурхондарё, Қашқадарё ва бошқа областларда пахта қабул қилиш пунктлари ва заводларни мавсумга тайёрлаш соҳасида жиддий нуқсонларга йўл қўйилмоқда.

Пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказишнинг энг зарур шартларидан бири — мавсумдаги ишларни тўғри ва аниқ планлаштиришдир. Шунинг учун ҳам ҳар бир колхоз ва совхозда йиғим-теримни ўтказиш юзасидан иш плани тузиб чиқиб, унда ишчи кучидан, пахта териш агрегатларидан, транспорт воситаларидан рационал фойдаланиш тадбирлари кўрсатилиши лозим. Планда ташкилий ҳамда оммавий-сиёсий ишларни яхшилаш юзасидан кенгайтирилган тадбирлар акс эттирилиши, пахта теримида қатнашаётган кишилар, механик-ҳайдовчиларнинг юксак унум билан меҳнат қилиши учун яхши маданий-маиший шароитлар яратиб бериш кўзда тутилиши зарур.

Шуни ҳам ҳисобга олиш керакки, йиғим-теримга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда ҳеч қандай «майда-чуйда»лар бўлмаслиги керак. Ҳамма нарса ҳисобга олиниши, ҳамма ишлар қилиниши керак. Шундай қилинганида олдимизда турган муҳим вазифани — она-Ватанга 3 миллион 600 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш каби улкан вазифани шараф билан бажариш учун, юбилей йилида социалистик мажбуриятларимизни тўла-тўкис адо этиш учун қулай имкониятлар туғилади.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Серқуёш республикамиз ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли 40 йиллиги шарафига социалистик мусобақани тобора авж олдираётган Булунғур ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Гулбулоқ» совхозининг коллективи Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бугун ўз ишини бошлаётган пленумига муносиб совға тайёрлади. Совхоз давлатга гўшт сотиш йиллик планини муддатидан анча илгари ошиғи билан адо этди.

«Гулбулоқ»ликлар шу билан бирга тухум топшириш планини 132 процент, донни 337 процент бажариб, яхши кўрсаткичларга эришдилар. Шу кунларда совхоз далаларида ижодий меҳнат булоқдек қайнамоқда. Улар мамлакатга пландан ташқари қўшимча равишда 200 тонна сабзавот, 50 тонна картошка, 40 минг дона тухум, 50 тонна сут, 100 тонна узум етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Серўт яйловлар, кўкўпар тоғлар... Чўпон қўй боқиб, шу ерларнинг гаштини суради. Жамоат чорвачилигини ривожлантириб, унинг маҳсулдорлигини ошириш йўлида қишин-ёзин меҳнат қилади. Сиз ёш фотограф Т. Ҳасанов олиб юборган бу суратда Марҳамат бошқармасидаги «Пахтакор» колхозининг илғор чўпони Эсонбой Бойназаровни кўриб турибсиз. У 682 бош совлиқнинг ҳар 100 бошидан 110 тадан қўзи олиб, республикамиз тўйига яхши тўёна тайёрлади. Унинг қўйлари семиз, соғлом, этини кўтаролмай, ларсиллайди.

Бир ҳосилдан: 50 ЦЕНТНЕР!

Қашқадарё область ғаллакорлари кенгаши қатнашчиларининг Ўзбекистондаги колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, «Узсельхозтехника» бирлашмасининг ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, олимлар, комсомоллар ва барча ёшларга

МУРОЖААТИ

Қадрли ўртоқлар! Ўзбекистон ғаллакорлари!

Жонажон Коммунистик партиямизнинг чақириғидан ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг оталарча ғамхўрлигидан илҳомланган биз, ғаллакорлар кўпмиллатли Совет мамлакати халқлари республикамизнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигини нишонлаш учун тайёргарлик кўраётган шу дамларда Сизларга мурожаат қилмоқдамиз.

КПСС Марказий Комитети декабрь ва февраль Пленумлари қарорларини муваффақиятли бажараётган областимиз меҳнаткашлари етти йилликнинг олтинчи йилида ғалла етиштириш ва давлатга сотишда ажойиб муваффақиятларни қўлга киритдилар. 16 миллион пуд ғалла етиштирилиб, давлат омборларига 7 миллион 500 минг пуд дон тўкилди. Бу миқдордаги дон областда илгари ҳеч етиштирилмаган эди.

Бу — фақат табиатнинг саҳийлигигина эмас, балки ғаллакорларимизнинг қаҳрамонона меҳнати самарасидир. Ғаллакорларимиз она ерни ардоқладилар, ҳар бир бошоқни нобуд қилмай йиғиб олдилар. Областнинг ғалла карвонига Чироқчи, Ғузор ва Яккабоғ ишлаб чиқариш бошқармаларининг деҳқонлари айниқса катта ҳисса қўшдилар.

Чироқчи бошқармасидаги Охунбобоев номли совхозда мисли кўрилмаган мўл ҳосил етиштирилди. Бу совхоз коллективи давлатга 1 миллион пуддан ортиқ дон сотди. Бошқармадаги «Кўкдала» совхози, «Марксизм» колхози ва бошқа хўжаликларда ҳам мўл ҳосил олинди.

Қарши бошқармасидаги «Ленинизм», Карл Маркс номли, Яккабоғ бошқармасидаги «Ленин учқуни» колхозлари ва Карл Маркс номли, Киров номли совхозларнинг ғаллакорлари меҳнатда жасорат кўрсатишди.

Биз область мўл ҳосили учун курашда йигит ва қизлар олдинги сафда ғайрат кўрсатиб ишлаганликлари, коммунизмнинг маъмурчилик дастурхонига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшганликлари билан фахрланамиз. Республика комсомол ва ёшларининг мурожаатига қўшилган Қашқадарёнинг йигит ва қизлари дон экинлари ҳосилдорлигини ошириш, суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан оқилона фойдаланиш ва юз центнерчилик ҳаракатини оммавий тус олдириш учун қизғин кураш бошлаб юбордилар. Область колхоз ва совхозларида 40 дан ортиқ комсомол-ёшлардан иборат ғаллачилик бригадалари тузилди. Улар суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 100 центнердан дон олишга аҳд қилдилар. Яккабоғ бошқармасидаги Карл Маркс номли совхознинг Абдураҳмон Дўстмуродов бошлиқ бригадаси аъзолари 100 гектар майдонда «Безостая-1» навли буғдой етиштириб, унинг ҳар гектаридан 42 центнердан ҳосил кўтардилар. Қарши бошқармасидаги Карл Маркс номли колхознинг Жума Розиқов, «Ленинизм» колхозининг Шомурод Иламонов, Чироқчи бошқармасидаги Ленин номли колхознинг Отамурод Жумаев, Косон бошқармасидаги Ленин номли колхознинг Хушим Рустамов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам ана шундай мўл ҳосил етиштирилди.

Ёшларимизнинг зўр ғайрат ва матонат кўрсатиб ишлаганликлари туфайли суғориладиган 1990 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 29,2 центнердан ҳосил олинди.

Қадрли ўртоқлар!

Партия ва ҳукумат, шахсан ўртоқ Н. С. Хрушчев қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, биринчи навбатда ғалла етиштиришни кўпайтириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг, Қарши чўли — мамлакатнинг олтин конидир, деган сўзлари биз, чўлқуварларни илҳомлантирмоқда. Жонажон партиямизнинг чақириғига жавобан биз Қарши чўлини мамлакатнинг фақат «оқ олтин» конигагина эмас, балки ғалла маконига ҳам айлантиришга аҳд қилдик. Қарши чўли яқин келажакда мамлакатнинг пахта ва дон хазинаси, коммунистик мўл-кўлчилик ўлкаси бўлиб қолишига шак-шубҳа йўқ.

Биз, ўз имкониятларимизни ҳар томонлама пухта ўрганиб чиқдик. 1965 йилда ғалла майдонларини 40 минг гектарга кенгайтириб, ғалла экиладиган майдонларни 350 минг гектарга етказамиз. Ялпи дон ҳосили 1964 йилдаги 16 миллион пуд ўрнига 1965 йилда 20 миллион пудга етади.

Дон ҳосилининг асосий қисми суғориладиган ерлардан олинади. 1964 йилнинг тажрибаси шуни кўрсатдики, агар агротехника қоидаларига риоя қилинса, минерал ўғитлардан тўғри фойдаланилса, суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 40-50 центнердан ҳосил олиш мумкин.

Шу пайтгача катта бойлигимиз — шартли суғориладиган ерларга деярли экин экилмасдан келинарди. Агар шу майдонларга экин экиб уни суғорсак, бу ерлардан миллионлаб пуд дон олиш мумкин! Биз мамлакатимизда коммунизм қуришдек умумхалқ ишига иложи борича кўпроқ ҳиссамизни қўшиш учун шу йилиёқ суғориладиган 50 минг гектар ерга дон экинлари экиш, ҳар гектар майдондан бир ҳосилнинг ўзидаёқ 50 центнердан дон олиш ва шу майдонлардан камида 250 минг тонна дон кўтаришга аҳд қилдик.

Бу иш осон эмаслигини яхши тушунамиз, лекин унинг уддасидан чиқишга қурбимиз етади. Яккабоғ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номли совхознинг бригада бошлиғи Абдураҳмон Дўстмуродов, «Коммунизм йўли» колхозининг Кароmat Бойқобилов, Қарши бошқармасидаги Карл Маркс номли колхознинг Жўра Розиқов, «Ленинизм» колхозининг Шомурод Иламонов, Ленин номли совхознинг Бекназар Турсунов ўртоқлар бошлиқ бригадалари ва бошқа бригадалар ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил олиш учун курашнинг ташаббускорлари бўлиб чиқдилар. Областда ҳаммаси бўлиб 250 та ана шундай бригадалар тузилади.

Областнинг ҳамма меҳнаткашлари ғалла етиштиришни кўпайтиришдек катта ва олижаноб ишга ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Қадрли ўртоқлар!

Ўзбекистонда ҳали яхши фойдаланилмаётган ёки бутунлай фойдаланилмаётган ерлар кўп. Бизнинг фикримизча, ана шу ерларни халққа хизмат қилдирадиган, ана шу майдонларда мўл-кўл ҳосил етиштирадиган вақт келди.

Биз республикамиз қишлоқ меҳнаткашларига, аввало қишлоқдаги комсомоллар ва ёшларга мурожаат қилиб, уларни суғориладиган ва шартли суғориладиган ҳамда лалмикор ерларда дон етиштириш учун курашни кескин кўпайтиришга чақирамиз.

Қадрли ўртоқлар!

Мамлакатимизда коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш учун олдимизда жуда масъулиятли вазифалар турганини биз яхши ҳис қиламиз. Инсониятнинг улуғ орзуси рўёбга чиқиши учун ҳаммамиз бутун куч ва ғайратимизни шу ишга сарфлаймиз. Биз Н. С. Хрушчевнинг, коммунизм меҳнат, меҳнат ва фақат миллионларнинг меҳнати билан барпо этилади, деган сўзларини доим эсимизда тутамиз.

Деҳқончилик маданиятини ошириш, химиялаштириш ва механизациялаш қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришнинг асосидир. Биз ерларни қисқа муддатда энг қулай агротехника муддатларида ҳайдаймиз ва донни биринчи ноябргача экиб бўламиз. Ерларни ҳайдаш олдидан ҳар гектар майдонга 4 центнер минерал ўғит ва 10 тоннадан маҳаллий ўғит соламиз. Озиқлантириш даврида 2,5 центнердан аммиак селитраси берамиз. Майдонларга яхоб суви берамиз. Ҳамма майдонларга фақат районлаштирилган уруғлар экилади. Бегона ўт ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашни кучайтирамиз.

Кадрли ўртоқлар!

Биз Сизларни Ўзбекистоннинг катта ғалла карвони учун курашда олдинги сафларда боришга чақирамиз ва Сизлар бизнинг мурожаатимизга амалий иш билан жавоб беришингизга ишонамиз. Биз жонажон Коммунистик партиямизни ишонтириб айтамизки, Қашқадарё ғаллакорлари ўз ваъдаларини шараф билан бажарадилар, суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан камида 50 центнердан дон етиштирилади, дон етиштириш 20 миллион пудга етади ва давлатга 10 миллион пудга етказиб дон сотилади.

МУРОЖААТ ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ КЕНГАШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ПАРТИЯ-ДАВЛАТ КОНТРОЛИ ПОСТЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ЧОРВАНИНГ НОНИ УВОЛ ҚИЛИНМАСИН!

Озиқли от ҳоримас деган гап бор. Буни яхши билган чорвадорлар мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтириб, жамоат маҳсулдор чорвачилигини ривожлантирмоқдалар. Лекин «Ленинчи» колхозида чорва молларининг «оши-нони» — ем-хашак тўғрисида етарли қайғуришмаяпти. Каттагина майдонларда хашак ўриб қўйилгандан кейин вақтида йиғиштириб олинмади, ғарам қилиб қўйилмади. Оқибатда салкам 200 тонна келадиган хашак офтобда жизғанак бўлиб, сифати бузилди. Колхоз раиси ўртоқ А. Нуълчиев ўрилган хашакни йиғиштириб олишда механизмлардан фойдаланиш ҳақида ўйламаётир.

Шунингдек, «Москва», «Партия XVII съезди», Жданов номли колхозларда ҳам ўриб қўйилган хашак йиғиштириб олинмаётир. Карл Маркс номли колхозда эса ҳатто силос бостиришга ҳам етарли эътибор берилмаётир. Ёз ёпиғичигини қўйма, қиш ўзинг биласан дейди халқимиз. Ҳозир ем-хашак жамғариш учун қулай фурсат. Колхоз раҳбарлари бугун хашакнинг, қишда молларнинг уволига қолишмаса бўлгани.

И. РАШИДОВ,
Москва бошқармаси бўйича партия-давлат контроли комитетининг раиси (телефон орқали олинди).

ЧИМКЕНТ ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

Давлатга дон сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Қозоғистон Компартиясининг Чимкент қишлоқ область комитети ва область ижроия комитетига, Чимкент областининг колхозчилари, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва барча меҳнаткашларига табрикнома юбордилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Табрикномада айтиладики, область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга 10 миллион пуд ғалла, ёки планда кўзда тутилганидан 2 миллион 800 минг пуд кўп ғалла сотдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети область қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини самимий табрикладилар ва улар КПСС Марказий Комитета февраль Пленумининг қишлоқ хўжалигини интенсивлаш тўғрисидаги қарорларини янада зўр ғайрат билан амалга оширадилар ва дон, гўшт, сут, жун ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга янада кўпайтиришга эришадилар, деб ишонч билдирдилар.

БИНОКОРЛАР ТУҲФАСИ

ФАРҒОНА, 27 август. (Телефон орқали). Фарғона областининг бинокорлари ва монтажчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленумини муносиб совға билан кутиб олдилар. Улар Фарғона, Қўқон, Чимён, Қиргули шаҳарларида мактаб биноларини қуриш бўйича ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Барвақт қуриб битказилган бу мактаб биноларида 3640 ўқувчи таълим олади. Бундан ташқари 320 ўқувчига мўлжалланган блок-йўлдошлар ҳам фойдаланишга топширилди.

МАКТАБНИ ҲАЁТ БИЛАН БОҒЛАЙЛИК

ПЕДАГОГИКА ФАНИНИНГ РАВНАҚИ УЧУН

СССР Олий Советининг мактабнинг турмуш билан алоқасини янада мустаҳкамлаш, халқ маорифи системасини қайта қуриш ҳақидаги Қонуни янги ўқув планлари, оригинал программалар, дарсликлар яратиш, ёшларни ўқитиш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялаш методларини такомиллаштириш, политехник ва профессионал таълимнинг бир қатор масалаларини ҳал қилиш, аҳоли ўртасида педагогик пропагандани авж олдириш, илмий-педагогик кадрлар тайёрлашни яхшилаш каби кўпгина вазифаларни қўйди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети бу вазифаларнинг муҳимлигини эътиборга олиб, «Республикада педагогика фанини янада ривожлантириш ҳақида» қарор қабул қилдилар.

Бу қарор институтимиз фаолиятини тубдан яхшилашда катта омил бўлди. Уни амалга ошириш йўлида институтимиз коллективи ўз ишини тубдан қайта қурди. Институтда бир қанча янги секторлар ва эксперименталь лабораториялар барпо этилди.

Институтда ишлашга фан докторлари ва кандидатлари қабул қилинди, моддий база кучайтирилди. Институт ҳузурида аспирантура ташкил этилди, ҳозирги вақтда эса докторантура ҳам очилди. 1962 йилда педагогика фанлари бўйича кандидатлик диссертацияларини ёқлаш ва фан кандидати унвонини бериш бўйича Бирлашган илмий совет ташкил этилди. Бу Советда 19 киши диссертация ёқлади. Улардан 6 киши шу институтнинг ходимларидир. Бу ҳол институтнинг фаолиятини бирмунча яхшилашга, институтни чиндан ҳам илмий тадқиқот муассасасига айлантиришга яхши таъсир кўрсатди.

Бу тадбирларнинг самараси ўлароқ, институт республика педагогика жамоатчилиги билан ҳамкорликда мактабдаги таълим-тарбия ишларининг мазмунини аниқлаш юзасидан анча ишлар қилди. Барча турдаги мактаблар учун ўқув планлари тайёрланди, фаннинг барча соҳалари бўйича 100 га яқин программа чиқарилди. Институт коллективи 32 номда оригинал дарсликлар тайёрлаб чиқарди. Ўзбек тилида биринчи марта педагогика дарслиги яратилди.

Институт коллективи республика ўқитувчиларининг илғор тажрибаларини ўрганиш ва ёйиш ишига астойдил киришди. 1960—1963 йилларда ўқитувчиларнинг тажрибасини ўрганиш ва умумлаштириш мақсадида республика миқёсида 7 та конференция ва кенгаш чақирилиб, уларда ўқитувчиларнинг кенг доираси қатнашди. Миллий мактабларда рус тили ўқитишни, жисмоний тарбияни яхшилаш юзасидан ўтказилган республика конференцияси яхши натижалар берди. Педагогика фанлари бўйича II, III илмий-назарий конференциялар ўтказилди. Бу конференциялар ишининг асосий мазмуни махсус тўпламларда ва республика матбуоти саҳифаларида ёритилди. Институт илмий ходимлари республиканинг бир қанча область ва районларида ота-оналар конференциялари ва съездлари ўтказишда фаол қатнашдилар.

Ҳозирги вақтда КПСС Марказий Комитети декабрь (1963 йил) ва февраль (1964 йил) Пленумларининг қарорларига биноан республика мактабларида химия ва биология фанларини ўқитишни яхшилаш юзасидан илмий-практик конференция ўтказишга катта тайёргарлик кўрилмоқда.

Институтга илғор ўқитувчиларни ва халқ маорифи ходимларини кенг жалб этиш мақсадида илмий мухбирлар институти ташкил этилди. Бу илмий мухбирлар илғор тажрибаларни ўрганиб, уларни умумлаштирмоқдалар, методик қўлланмалар яратиш устида ишламоқдалар ва педагогика фанининг энг муҳим масалалари соҳасида муҳим тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар.

Бироқ, институтимиз фаолиятида жиддий камчиликлар ҳам бор. Чунончи, ўқув программаларининг анализи шуни кўрсатадики, уларнинг баъзиларида (масалан, физика ва химия бўйича программаларда) материаллар танланганда уларга фан ва техника соҳасида энг сўнгги вақтларда эришилган ютуқлар ҳақидаги маълумотлар кирмай қолган, уларда эски материаллар учрайди, бундан ташқари, бир қанча гуманитар фанлар бўйича (масалан, тарих, адабиёт ва бошқалар) программ материалларнинг ҳаддан ташқари кўплиги ўқувчиларнинг ўқув нагрузкасини кўпайтириб юборишга олиб келмоқда.

Бир қанча мактабларда ўзлаштириш ҳамон паст. Бу гап хусусан, математика, физика, рус ва ўзбек тиллари ҳамда бошқа фанларга тааллуқлидир. Шунинг учун ҳам биз ўқитиш методларини такомиллаштиришга, педагогик процесснинг самаралилигини оширишга ҳар қачонгидан ҳам катта эътибор беришимиз, ўқувчиларнинг ёшларини ва индивидуал хусусиятларини кўпроқ ўрганишимиз керак.

Педагогика фанининг вакиллари болаларни ўқитиш ва тарбиялашнинг мураккаб масалаларини ҳал қилиш соҳасида катта ишлар қилаётган бўлсалар ҳам, педагогика фани ҳаётимизнинг тобора ўсиб бораётган талабларига ҳар доим ҳам жавоб бераётир деб айтолмаймиз. Шуни айтиш керакки, мактабларнинг, ўқитувчиларнинг, ўқувчиларнинг ишлари илмий-тадқиқот ишларимизда лозим бўлган ўринни эгаллаганича йўқ. Бундан ташқари, илмий-тадқиқот ишлари ҳозиргача майда темалар бўйича олиб борилмоқда. Бунинг устига уларнинг илмий қиймати ҳам паст. Педагогика фанлари соҳасидаги илмий-тадқиқот ишлари ҳам етарли даражада координация қилинмаётир.

Партия педагогика фани олдига катта вазифалар қўймоқда. Ўқитиш муддати ўзгарганлиги муносабати билан биз КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Қарорига мувофиқ, ўқув планлари ва программаларини такомиллаштириб бориш соҳасидаги ишларимизни авж олдиришимиз керак.

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорига биноан бизнинг диққат-эътиборимиз ҳозирги вақтда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашни ўқитиш процесси билан органик равишда боғлаб олиб бориш масалаларини ҳал қилишга қаратилган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленуми эстетик тарбия ишларини яхшилашга ҳақли равишда катта эътибор берди. Бинобарин, республика педагогика фани ўз илмий-тадқиқот ишларининг кўп қисмини болаларда эстетик қарашларни ва бадиий дидни ўстиришга бағишламоғи лозим.

Илмий кадрлар масаласи биз учун катта проблемадир. Педагогика фанлари институти ўз даргоҳида ва бошқа олий ўқув юртлари орқали юқори малакали кадрлар тайёрлаш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. Институтни муносиб кадрлар билан мустаҳкамлаш ва Ўзбекистонда педагогика фанини янада ривожлантириш мақсадида республика педагогика фанлари илмий-тадқиқот институтини III категориядан II категорияга ўтказиш мақбул бўлур эди, деб ҳисоблаймиз. Шунингдек, институтнинг моддий базасини мустаҳкамлаш пайти ҳам келди. Институтга энг янги асбоб-ускуналар билан жиҳозланган лабораториялари бор махсус бино қуриб бериш ҳам иш шароитимизни янада яхшилаш, илмий-тадқиқот ишларимизнинг савиясини ошириш имконини берган бўлур эди.

Партия ва ҳукуматимизнинг совет ўқитувчилари ҳақидаги доимий ғамхўрлигидан миннатдор бўлаётган педагогика фанлари вакиллари ўсиб келаётган ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш йўлида астойдил ғайрат қиладилар.

С. РАЖАБОВ,

Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-текшириш институтининг директори, профессор.

Янги ўқув йили бошланишига ҳам саноқли кунлар қолди. Меҳнат отпускаларини кўнгилли ўтказган ўқитувчилар шу кунларда ўз мактабларида янги ўқув йилига намунали тайёргарлик кўряптилар. Суратда: (ўнгдан) Октябрь районидаги 24-мактабнинг илмий бўлим мудири Ю. Шониров ўқитувчи А. Кафизова, Қ. Ғаниева ва М. Мирқосимовлар билан янги ўқув йили ҳақида суҳбатлашяптилар.

И. Глауберзон фотоси.

ҒАМХЎРЛИККА ЖАВОБАН

Мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш ва халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисидаги Қонун қабул қилингандан буён ўтган қисқа давр ичида мактабларимиз катта тараққиёт йўлини босиб ўтди. Ўқитувчиларимиз ўз ишларида ўқитишнинг илғор методларидан унумли фойдаланиб, дарсларнинг эффективлигини оширмоқдалар, ўқувчиларнинг чуқур билим ва малакага эга бўлишлари учун астойдил ҳаракат қилаётирлар. Ҳозирги вақтда ёшларимиз мактабнинг ўзида турли касб ва ҳунар эгаси бўлиб етишмоқдалар. Меҳнат мактабларимиз ҳаётига тобора сингиб боряпти. Буни мактабимиз мисолида ҳам кўриш мумкин. 1963—64 ўқув йилида таълим олган ўқувчилар тўққиз ихтисос бўйича разряд олдилар. Улар ҳозир стенографист-машинист, сотувчи, оператор, пионер вожатий, слесарь бўлиб ишлаяптилар. Янги ўқув йилида мактабимизда 652 та бола таълим олади. Уларнинг 220 таси бу йил 9-синфга қабул қилинган ўқувчилардир. Ўқувчилар мактабда олган билимларини Тошкент тўқимачилик комбинатида, «Ташсельмаш» заводида ва машина синаш станциясида амалда мустаҳкамлайдилар.

Мактабимиз тўла ремонтдан чиқарилиб, янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилган. СССР Олий Совети сессиясида қабул қилинган Қонунга биноан, ўқитувчилар маошининг оширилиши партия ва ҳукуматимиз бизга кўрсатаётган ғамхўрлигининг ёрқин далилидир. Биз бу ғамхўрликка амалий иш билан жавоб берамиз.

А. КАРИМОВ,

Чилонзор районидаги 82-иккинчи босқич мактабининг илмий бўлим мудири.

ПРОПАГАНДИСТЛАР БИЛИМЛАРИНИ ОШИРДИЛАР

Назарий семинар раҳбарларининг республика курсида бир ҳафта давомида машғулотлар ўтказилди. Семинарни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети чақирган эди.

Ўзбекистоннинг турли районларидан келган икки мингдан кўпроқ пропагандист соҳалар бўйича машғулотларда КПСС тарихи, марксча-ленинча философия, социалистик саноат корхоналари экономикаси, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши экономикаси ва унинг ташкил этилиши соҳасидаги назарий билимларини оширдилар. Машғулотни тарихчилар, философлар, экономистлар, саноат ва қишлоқ хўжалиги мутахассислари, партия ва совет ходимлари олиб бордилар.

Ҳозирги даврда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг стратегия ва тактикасига оид, коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган шароитида ишлаб чиқариш кучлари ва ишлаб чиқариш муносабатларининг ривожланиши диалектикаси тўғрисидаги, коммунизм қурилиши ва СССРда миллатларнинг янада яқинлашуви ҳақидаги масалаларга оид лекциялар катта қизиқиш туғдирди.

Республика ва Ўзбекистон Компартиясининг қирқ йиллигига боғлиқ темаларга бағишланиб бир қанча машғулотлар ўтказилди. Тошкент халқ хўжалиги институтининг профессорлари М. М. Қориев, А. М. Айрумов ва бошқа олимлар экономика, саноат масалаларини ёритувчи докладлар қилдилар. Қишлоқ хўжалигини интенсивлаш масалалари бўйича бир қанча лекциялар ўқилди.

Курсларнинг машғулотларида пропагандистлар маҳоратини оширишга кўп эътибор берилди. Тошкент Давлат университетининг доценти В. И. Маков «В. И. Ленин — пропагандист ва агитатор» деган темада, Н. С. Петров нотиқлик санъати тўғрисида лекция ўқидилар.

Бир кунги машғулот тажриба алмашишга бағишланди. Семинарларнинг раҳбарлари машғулотларга тайёрланиш методикаси, адабиётлар, кўргазма қуроллар ва пропаганданинг техника воситалари, тингловчиларга бериладиган амалий топшириқлар юзасидан фикр олишдилар.

Пропагандистлар тўқимачилик комбинатига, Тошкент паррандачилик фабрикасига экскурсия қилдилар, республика Илмий атеизм уйини бориб кўрдилар, планетарийда ва область Сиёсий маориф уйида бўлдилар.

Якунловчи машғулотда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов сўзга чиқди.

(ЎзТАГ).

Пойтахтимизнинг Киров районида янги мактаблар сони тобора ортиб боряпти. Сиз суратда Қорамурт кўчасида қурилган янги мактаб биносини кўриб турибсиз. 1 сентябрь куни бу янги мактабда биринчи қўнғироқ жаранглайди.

И. Глауберзон фотоси.

МАКТАБ ВА КОЛХОЗ

Жиззах районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси Ҳ. ОҚИЛОВ билан суҳбат

Халқ маорифини ривожлантириш, ёш авлодни коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодекси руҳида тарбиялаш жамоатчиликнинг жонажон ишига айланди. Мактаб ва колхоз, ўқиш ва ишлаб чиқариш бир-бирига пайвандлашиб кетди. Колхоз правлениеси ва партия комитети хўжалик территориясидаги мактабларда таълим-тарбия ишларини яхшилаш, ўқувчиларнинг назарий билимини амалий ишда мустаҳкамлаш, ўқитувчиларнинг турмуш маданиятини юксалтириш ҳақида доим ғамхўрлик қилмоқда.

Колхоз қишлоқларида 3 та саккиз ва ўн бир йиллик, битта бошланғич мактаб бор. 57 ўқитувчи ўз участкасида самарали ишлар олиб боряпти. Мактаб биноларининг деярли ҳаммаси типовой формада қурилган. Шу йилнинг ўзидагина «Коммунизм» мактаби учун 400 ўқувчига мўлжалланган 16 хонали янги бино қуриб берилди. Бинода лаборатория хоналари бор. Ўқувчилар орасида политехника таълимини кенг жорий қилиш мақсадида Э. Тўхтаев директорлик қилаётган 20-мактабда устахона қурилиб, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди.

Мактабларни 1964 — 1965 ўқув йилига тайёрлаш, ўтин-кўмир жамғариб қўйиш, ўқитувчиларга маданий-маиший шароит яратиб бериш правление ва партия ташкилотининг диққат марказида бўлди. Ҳозир ҳамма мактабларимиз янги ўқув йилига тайёр! Биринчи қўнғироқ чалиниши билан бир минг беш юзга яқин ўқувчи шинам қилиб безатилган, тоза, ёруғ, озода синфхоналарда таълим ола бошлайдилар. Бу йил мактаблар ремонтига колхоз кассасидан 200 минг сўм маблағ сарфланди.

Кейинги йилларда мактаблар колхоз ишлаб чиқариши билан чамбарчас боғланди. Колхоз етти йилликнинг олтинчи босқичида 1246 гектар майдонда ғўза ўстиряпти, гектаридан камида 30 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганмиз. Бу умумхалқ курашида мактаб коллективларининг катта улуши бор. Ўқувчи ва ўқитувчилар ўқув программасининг бажарилишига халал етказмаган ҳолда пахтадан юқори ҳосил тўплашга муносиб ҳисса қўшганликлари билан фахрланамиз.

Мактаб коллективларининг донгдор пахтакор, механизаторлар, миришкор чорвадорлар билан учрашувларини ўтказиш, фан-техника ютуқлари, илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш соҳасида фикр алмашиш одат тусига кириб қолди. П. Фозилов, М. Омонов, Ҳ. Эгамқулов сингари юқори ҳосилли бригадаларнинг бошлиқлари, А. Мансуров, Э. Қўзибоев, О. Бегматов каби механизаторларимиз ёш пахтакорларга қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантириш, хусусан далачилик ишларини комплекс механизацияламдаги бой тажрибаларини ўргатиб, ўзларига муносиб ўринбосарлар тайёрламоқдалар.

Мактаб-маориф иши умумхалқ ишидир. Нуридийдаларимиз — ўғил-қизларимизни коммунистик руҳда тарбиялаш ҳаммамизнинг муқаддас бурчимиздир.

ФАХРЛАНАМИЗ

Халқ ўқитувчиси — халқ маданиятини юксалтириш учун курашда партиянинг содиқ таянчи, янги кишини тарбиялашда унинг энг яқин ёрдамчисидир. Ўртоқ Н. С. Хрущев ўқитувчиларнинг Бутун Россия съездида сўзлаган нутқида халқ ўқитувчисининг жамият олдидаги бурчини шундай таърифлаган эди:

«Жамиятнинг ҳаётида, инсон шахсини шакллантиришда мактаб ва ўқитувчининг аҳамияти жуда катта. Мактабда ўқиган йиллар ҳар бир кишининг ҳаётида ўчмас из қолдиради. Синфдан чиқиб кетилганига кўп йиллар ўтганига қарамай, орада кўп сувлар оқиб кетганлигига, киши ўсиб вояга етганлигига, баъзи бир кишилар эса, қариб қолганлигига қарамай, ҳамма мактабдаги ўз ўқитувчисини, шу ўқитувчи эккан яхши уруғларни ҳамиша эсда сақлайди».

Бепоён мамлакатимиздаги мактабларда, шу жумладан республикамиз мактабларида янги ўқув йилининг бошланишига саноқли кунлар қолди.

Мактабимиз коллективи янги ўқув йилини ҳар томонлама шай бўлиб кутиб оляпти. Мактаб биноси, барча синфхоналари, мавжуд химия, физика лабораториялари ҳамда география, биология, математика, рус тили, расм-черчение кабинетлари ҳам ремонт қилиниб, керакли асбоблар билан тўла таъминланди. Мактабимизда 1795 бола таълим олади. Юқори синфда ўқийдиган қизлар учун Тошкент бадиий каштачилик фабрикасининг попоп ва каштачилик цехларида тўгараклар очилган. Бундан ташқари бичиш-тикиш тўгараги ҳам ишлаб турибди. Дурадгорлик устахоналарида болалар дарсдан бўш вақтларида ва меҳнат дарсларида шуғулланадилар.

Ўқув йилининг дастлабки кунлариданоқ болаларнинг пухта билим олишлари учун курашамиз.

К. РАСУЛОВ,

Октябрь районидаги Дмитров номли 24-мактаб директори.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«КЎЗЛАРГА ҚАНДАЙ ҚАРАЙСИЗ?»

Денов районидаги 49-мактаб ўқитувчиси Маҳмадали Сатторов уч фарзанднинг отаси бўла туриб, Марзия Абдуллаева деган қизга махфий равишда уйланган. У орадан оз вақт ўтар-ўтмас турли ҳийла-найранглар билан қизни олий ўқув юртидан олиб келган. Совет педагоги деган шарафли номга доғ туширган Сатторовнинг бу ножўя ҳаракатлари «Совет Ўзбекистони» газетасида (1964 йил 26 июнь сони) босилган «Кўзларга қандай қарайсиз?» сарлавҳали фельетонда фош этилган эди.

Шу муносабат билан редакцияга газетхонлардан жуда кўп хат-хабарлар келди. Ишчилар, колхозчилар, солдатлар, ота-оналар ҳатто ўқувчилар ҳам Сатторовнинг ножўя қилиқларидан чексиз нафратланганликларини маълум қиладилар. «Сатторовда, — деб ёзади ғазаб билан Амударё ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXII съезди» колхозининг иккинчи бригадаси аъзоси ўртоқ Х. Ражабов, — инсоф, шафқат деган нарсадан асар ҳам йўқ экан. Ҳайф сизга ўқитувчилик!»

Шеробод бошқармасидаги «Комсомолобод» совхозидан Абдуллаев, Навоий бошқармасидаги «Гигант» совхозининг бешинчи бўлимидан Тоштемир Дорибеков, Умрзоқ Аюпов, Алдиёр Мамбетқулов, Шўрчи бошқармасидаги «Коммуна» колхозидан О. Чўтматов, У. Абдураимов, Р. Мирзаалиев, Т. Қаршиев, Ромитон бошқармасидаги Фрунзе номли колхоздан А. Авезов, Косон бошқармасидаги маиший хизмат кўрсатиш комбинати мастери Э. Муртазоева, Эстония ССРда ҳарбий хизматда бўлган Ш. Аледов ва бошқа ўртоқлардан келган хатларда ҳам Мамадали Сатторовнинг қилмишлари қаттиқ қораланади.

Денов район прокуратурасидан хабар қилинишича, текширишда фельетонда келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Прокуратура М. Сатторовни жиноий жавобгарликка тортди. Тергов тамомланиб, иш халқ судига оширилди.

ПАХТА ТЕРИШ МАШИНАЛАРИ ТАХТ БЎЛСИН!

Республика пахта далаларида мўл ҳосил етиштирилмоқда. Йиғим-терим мавсумига яхши тайёргарлик кўриш, пахтани жадал ва сира нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш шу кунларнинг жанговар вазифасидир.

Пахтани тез ва сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишда механизация ҳал қилувчи роль ўйнамоғи керак. Бу йил ҳосилни машинада териб олиш плани хўжаликларнинг ҳаммасида сўзсиз бажарилиши зарур. Бу ҳар бир терим машинасидан ғоят унумли фойдаланилишини таъминлаш керак деган маънони билдиради.

Республикадаги кўпгина колхозлар ва совхозлар мутахассислар ҳамда механизаторларнинг актив иштирокида йиғим-терим мавсумини ҳар тарафлама пухта тайёргарлик билан кутиб олмоқдалар. Лекин ҳамма ерда ҳам хўжаликларнинг ва ишлаб чиқариш бошқармаларининг раҳбарлари пахтани машинада йиғиб-териб олиш билан боғлиқ бўлган тадбирларни ўз вақтида амалга ошириш ҳақида тегишли ғамхўрлик қилаётирлар деб бўлмайди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Партия-давлат контроли комитети томонидан ўтказилган текшириш Фарғона областининг Охунбобоев, Киров ишлаб чиқариш бошқармаларида йиғим-терим техникасини тайёрлаш ишлари қониқарсиз бораётганлигини, бултурги хатолар такрорланаётганлигини кўрсатди. Масалан 20 августгача Охунбобоев ишлаб чиқариш бошқармасидаги хўжаликларда 177 та машинадан 173 таси, Киров ишлаб чиқариш бошқармасида 203 та машинадан 162 таси ремонт қилинибди. Кўсак чувийдиган машиналарни ва пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган прицепларни тайёрлашда бундан ҳам ортиқ судралишга йўл қўйилган.

Бу рақамлар берилган маълумотлардаги рақамлардир. Ҳақиқатда аҳвол анча хунукдир. Партия-давлат контролининг активлари-мутахассислар Охунбобоев бошқармасидаги хўжаликларда ремонт қилинган 109 та машинани кўздан кечирганларида, шундан 59 тасида кўпгина нуқсонлар борлиги аниқланди. Киров ишлаб чиқариш бошқармасида кўздан кечирилган 48 та машинанинг ҳаммаси ишга яроқсиз бўлиб чиқди. Пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун тайёрланган прицеплар бортлар билан жиҳозланмаган. Кўсак чувийдиган машиналар сифатсиз ремонт қилинган, кўпчилигининг подшипниклари очиб кўриб текширилмаган.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Партия-давлат контроли комитетида

◆ ◆

Бу ерларда ремонт ишларининг сифати устидан контроль йўқлиги оқибатида шундай аҳвол юз берган. «Узсельхозтехника»нинг Охунбобоев район бирлашмасида ва кўпгина колхозларда техникани қабул қилиб олиш комиссиялари фаолиятсизлик кўрсатган. Давлат техника назорати бўйича инспекторлар ремонтнинг қандай уюштирилганлигини ҳамда хўжаликларда техникани тайёрлаш сифатини назорат қилмайдилар, пахта териш техникасини қабул қилиб олишда қатнашмайдилар.

Охунбобоев ва Киров ишлаб чиқариш бошқармаларининг раҳбарлари машина теримига участкаларни тўғри ажратишга тегишли эътибор бермаётирлар. Бир қанча колхозлар ва совхозларда машина теримига ажратилган далалар агротехника талабларига мувофиқ эмас. Машина теримига ажратилган айрим участкаларда ғўза бир текис ўсмаган, ғовлаб кетган, осонликча ётиб қолади, чирмовиқ, ғумай, қамиш ва бошқа бегона ўтлар босиб кетган. Кўпгина карталар яхлит эмас, тут дарахтлари кўп учрайди. Бу Охунбобоев бошқармасидаги Фрунзе номли, «Шарқ юлдузи», «Ленин йўли», «Москва», «Коммуна», Киров бошқармасидаги «Искра», «Москва» колхозларига ва Киров номли, «Бешариқ» совхозларига тааллуқлидир.

Ғўза баргини тўктиришга тайёргарлик ҳам ёмон бораётир. Ҳозиргача дефолиация ўтказиш планлари тасдиқланмаган, дориворларни ташиб келтириш қониқарли ташкил этилмаган. Бу ишлаб чиқариш бошқармаларидаги кўпгина колхозлар ва совхозлар дефолиация ўтказадиган авиаотрядлар билан шартномалар тузишмаган.

Дефолиантларни — ғўза баргини тўктириш учун ишлатиладиган дориворларни сақлашга хўжасизларча, ҳатто жинояткорона муносабатда бўлинмоқда. Охунбобоев ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Узсельхозтехника» омборларида ёмон сақланиши натижасида 20 тоннадан ортиқ ҳар хил доривор фойдаланишга яроқсиз бўлиб қолган, 52 тонна доривор эса ўз қимматини қисман йўқотган. Киров бошқармаси хўжаликларида ҳар хил дефолиантлардан 140 тоннаси қисман яроқсиз бўлиб қолган.

Механик ҳайдовчи кадрларни ўз вақтида тайёрлашга етарли эътибор берилмаётир. Киров ишлаб чиқариш бошқармасида янги олинган «ХТ-1,2» пахта териш машиналарида ким ишласа экан деб бош қотирмоқдалар. Механик-ҳайдовчилар тайёрлайдиган курсларда ўқиш қандай бораётганлиги назорат қилинмайди. Машғулотларга жуда кам киши қатнашмоқда. Курсларни битириб чиққан бир қанча шоферларнинг билими паст.

Партия-давлат контроли комитети бу масалани муҳокама қилиб чиқиб, Охунбобоев ва Киров ишлаб чиқариш бошқармаларининг бошлиқлари В. С. Ким ҳамда А. Ниёзов бултурги хатолардан тегишли хулоса чиқариб олмаганликларини таъкидлаб ўтди. Ўтган йили ҳосилни машинада йиғиштириб олишга тайёргарлик кўриш соҳасидаги ишларга бошчилик қилинмаганлиги натижасида пахтани машинада териб олиш плани барбод берилган эди. В. Ким ва А. Ниёзов хўжаликларнинг раҳбарларига ва мутахассисларга тегишли талабчанлик кўрсатмаётирлар. Комитет бундай жиддий камчиликларга йўл қўйиш мумкин эмаслигини кўрсатди ва улардан пахтани машинада териб олиш билан боғлиқ бўлган ҳамма ишларни кескин даражада кучайтириш тадбирларини кўришни талаб этди.

«Узсельхозтехника» район бўлинмаларининг бошқарувчилари Ф. И. Сонин ва А. П. Борисов пахтани йиғиштириб оладиган техниканинг сифатсиз ремонт қилинишига, дориворларнинг яроқсиз ҳолга келиб қолишига йўл қўйганлар, кўзбўямачилик қилганлар. Уларни партиявий масъулиятга тортиш тўғрисидаги масалани қараб чиқиш ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитетларига топширилди.

Охунбобоев ишлаб чиқариш бошқармасининг механизаторлари бу йил 19 минг тонна, Киров ишлаб чиқариш бошқармасининг механизаторлари 10 минг тонна пахтани машинада теришга аҳд қилишган. Бошқармаларнинг, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари юксак мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун барча шарт-шароитларни яратиб беришлари керак.

Комитет областлар ва ишлаб чиқариш бошқармаларидаги партия-давлат контроли органларига, колхозлар ва совхозлардаги партия-давлат контролига кўмаклашувчи группалар ва постларга бу йил пахтани машинада йиғиштириб олишни муваффақиятли ўтказиш соҳасида белгиланган тадбирларнинг амалга оширилишини ҳамиша контроллик қилиб туриш ва бу ишда яқиндан ёрдам кўрсатишни топширди.

ЧОРВАЧИЛИКНИ ИНТЕНСИВЛАШ САМАРАСИ

Аҳмаджон ЮСУПОВ,
Янгиариқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбобоев номли колхоз раиси

КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорида бундай дейилади:

«Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлашнинг кенг программасини амалга ошириш йўли билан қишлоқ хўжалигини янада жадал юксалтириш, дон ва бошқа экинларнинг ялпи ҳосилини анча ошириш, гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш партия ва халқнинг бундан буён ҳам энг муҳим вазифаси деб ҳисоблансин».

Колхозимиз аъзолари партия анжуманининг қарорида белгиланган улуғвор вазифаларни шараф билан бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун курашмоқдалар.

Кейинги йилларда, хусусан Пленумнинг қишлоқ хўжалигини интенсив тарзда ривожлантириш тўғрисидаги қарори муҳокама қилингач, чорвачиликни ривожлантириш ва чорва маҳсулотлари етиштириш соҳасида кескин бурилиш ясалди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми очилиш кунида шуни қувонч билан маълум қиламизки, чорвадорларимиз ваъдага вафо қилиб, ўз сўзининг устидан чиқдилар. Давлатга гўшт, сут ва бошқа чорва маҳсулотлари сотиш йиллик планлари бажарилди.

Бундай ғалабанинг «сири» нимада? Чорвачиликка бўлган муносабатимиз бутунлай ўзгарди. Чорва фермалари ишнинг кўзини биладиган, ташкилотчи, юқори маълумотли мутахассис кадрлар билан мустаҳкамланди. Етиштирилган маҳсулотнинг миқдори ва сифати учун моддий рағбатлантириш йўлидан бораётирмиз. Жон куйдириб меҳнат қилиб, кўп маҳсулот етиштираётган чорвадорларга кўп ҳақ берилаётир, рағбатлантирилаётир. Ем-хашак тайёрлашдан тортиб сут соғиб олиш ва уни қайта ишлашгача бўлган ҳамма ишлар механизмлар зиммасига ортилди. Озуқа базасини мустаҳкамлашга катта аҳамият берилаётир. «Дала маликаси» ем-хашак экинлари орасида етакчи ўринни эгаллади. Сигирлар йилнинг тўрт фаслида сўтали маккажўхори ва ундан тайёрланган силос билан боқиляпти. У эса сут ва унинг таркибидаги мойни кўпайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнаётир. Ғалабаларимизнинг «сири» шунда.

Чорвачиликда моддий манфаатдорлик принципига риоя қилиш маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга қандай таъсир қилишини айрим мисоллар билан кўрсатиб ўтмоқчиман. Сут-товар фермасида 510 бош сигир бор. Илгари шу сигирларнинг ҳар биридан 550-600 литр сут соғиб олинар эди. Сут соғувчиларга пунктга топширган маҳсулотига қараб эмас, фермага келиб кетган кунига қараб ҳақ тўланарди. Кунлик топшириқни ошириб бажарган кишилар рағбатлантирилмагани сингари, ўз вазифасига совуққонлик билан қараган кишиларга устав бўйича чора кўрилмасди. Шундай бўлгач қандай қилиб сут кўпайсин?

Ҳозир бутунлай бошқача манзарани кўрамиз. Сигирлар сут соғувчиларга доимий қилиб бириктиб қўйилган. Ем-хашак вақтида етказиб берилади. Озуқа рационни тузишда мутахассислар қатнашади. Соғилган сут шу жойнинг ўзида қабул қилиб олинади. Кечқурун иш якуни эълон қилинади. Ҳар ҳафтада ким қанча сут соғиб олгани жамланиб, пешқадам сут соғувчиларга иш ҳақидан ташқари мукофот берилади. Топшириқни бажара олмаган кишилар тартибга чақирилади. Йўл қўйилган камчиликни тугатишда кўмаклашилади. Натижада ҳар бош сигирдан олинган сут икки-икки ярим баравар кўпайди. Дуржон Сатторова, Ойим Қаландарова, Маъруфа Қориева, Ниҳол Олимова каби сут соғувчилар ўзларига бириктилган сигирлардан сут олиш топшириғини анча ошириб бажаряптилар. Шу йилнинг ўтган ойларида пунктга 21-22 минг литрдан сут топширдилар.

Ёки бўрдоқи ва сўқим гўшти етиштиришни олиб кўрайлик. Бундан бир неча йиллар муқаддам ориқ, ёш чорва моллар гўштга топшириб юборилаверар эди. Ҳозир колхозлараро бўрдоқчилик базаси ташкил қилинди. Гўштга топшириш учун ажратилган чорва моллар шу ерга келтирилиб боқилади. 90-100 кун ичида қорамолнинг тирик вазни 250-300 килограммга, қўйнинг оғирлиги 50-55 килограммга етаётир. Чўчқалар айниқса тез семиряпти.

Чорва қишловига тайёргарлик ҳақида икки оғиз сўз. Биз ҳар йили қишловга ташкилий жиҳатдан пухта тайёргарлик кўрамиз. Шу сабабли чиқим бутунлай барҳам еди. Қишдан тўқ ва семиз чиққан чорва молларнинг маҳсулдорлиги тобора ортиб бораётир. Бу йилги қишловга тайёргарлик ишларини тугалладик. 6000 тоннага яқин дағал хашак ўрилиб, чорва бинолари ёнига ғарамлаб қўйилди. Белгилангандан кўпроқ концентрат озуқага эгамиз. Чорва бинолари ремонти тугалланди. «Қизил жар» массивида боқиладиган 1500 бош қорамол учун айниқса кўп ем-хашак жамғарилди. 410 гектар ерда ги маккажўхори ўриб олиниб, силос бостириляпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленумида чорвачилик масаласини муҳокама қилиш айни муддаодир. Шу муносабат билан айрим мулоҳазаларни айтиб ўтмоқчиман.

Сигир соғишда «арча», «тамдим», «карусель» усуллари кенг қўлланяпти. Бизнингча «карусель» усули маъқулроқдир. Бироқ, уни хўжаликларда қуриш учун етарли асбоб-ускуналар топилмайди, мутахассислар етишмайди. Тегишли ташкилотларнинг раҳбарлари бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари, колхоз ва совхозларга кўмаклашишлари керак.

Олимларимиз ва мутахассисларимиз сигирларнинг қисир қолишига қарши курашда чорвадорларга етарли ёрдам кўрсатмаётирлар. Бир бош сигирнинг қисир қолиши камида 3 минг литр сут, анча мой, камида 250-300 килограмм гўшт қўлдан берилди деган сўз. Сигирнинг қисир қолишига қарши қўлланадиган хилма-хил препаратлар яратилса яхши бўлур эди.

Қоракўл совлиқларини «СЖК» препарати воситасида урчитиш яхши самара беряпти. Буни табриклаш керак. Аммо қўчқорлар наслини яхшилаб бориш эсдан чиқариб қўйилаётир. Бу эса қоракўл тери, жуннинг сортини оширишга салбий таъсир кўрсатади. Бу ҳақда олимлар ва тажрибакорлар ҳамкорликда тегишли тадбирлар ишлаб чиқишлари керак.

Чорвадорларнинг қадрдон дўсти ўртоқ Н. С. Хрушчев яхши кийимга яхши овқат ярашади, деган эди. Колхозимиз аъзолари пахтачилик ва чорвачиликни бир-бирига боғлаб олиб бориб, ҳар қачонгидан яхши кўрсаткичларга эришадилар, коммунистик мўл-кўлчилик дастурхонига ўз улушини тўкадилар.

ЙЎЛДОШ

ЛАВҲА

Чорвадорлар ҳаётидан

Такали даштининг серўт яйловларида сурувни ўтлатаётган Йўлдош қўлга созини олиб, ажиб навбаҳор манзарасини куйлар экан, қишлоқ томондан норни елдириб келаётган отасига кўзи тушди-да, ҳангу-манг бўлиб қолди. «Нима, тинчликми ўзи? Бугун келмайман, ўғлим, эҳтиёт бўлгин...» деган эдику. То Эгамберди ота етиб келгунча не-не хаёлларга борди у.

— Йўлдош, ҳой Йўлдош! Сурувни Жияк томонга қайтар. Ўша яйловнинг ўти ширали, — қичқирди ота норни «чўк», «чўк»лаб чўкарар экан.

Йўлдош ирғай таёғини кўтариши билан серка сурувнинг олдига тушиб, Жияк яйлови томон юрди.

— Хавотирландингизми дейман, келмайман деган эдингиз?

— Нега хавотирланаман, ўғлим. Тунда якка ўзингни қолдирган кунларим озмунчами? Сени айтгани келдим. Ҳа, эртага мажлисга бораркансан, директорнинг ўзлари машинада келиб айтиб кетдилар.

— Қишдан қўйлар тўқ ва семиз чиқди, «юз-юз»га келганда бемалол бир юз қирқ бештадан деявер, — деб уқтирди ота.

Эрталаб Йўлдош мажлисга жўнади. Йўл-йўлакай мажлисда нима ҳақда гапирсам, деб ўйларди: Хўш, нима қилиш керак? Кўкат ҳиди келиб, қўйларнинг иштаҳаси тортилди. Аввало қўйларни иложи борича кўкдан кочириш лозим. Илиқ узилди палла, сал бепарволик бўлса бас, қўйдан умид йўқ. Ўтнинг исини олиб хас-чўпга қарамай қўяди. Бунга қарши қўйни кечаси боқиш жуда-жуда қўл келади. Нам тушиб хасни юмшатади. Кўк ўтнинг ҳиди билан хасни еб қорнини тўйғазади. Шунга амал қилинса, чўпонга бахт қуши ер бўлади. Буни илғорлар тажрибасидан биламиз.

Шу тахлитда совхозга етиб келганини ҳам сезмай қолди у. Совхознинг клуби чўпон-чўлиқлар билан лиқ тўла. Юрагида ўти борлар бирин-кетин минбарга чиқиб, режаларини гапириб бермоқдалар. Йўлдош ҳам кўнглида бор гапни тўкиб ташламоқчи бўлади-ю, аммо умрида минбарга чиқмагани учунми, юраги дов бермайди. Ниҳоят гапириш хонаси келди. Минбарга чиққанлар ҳар юз бош совлиқдан бир юз ўн беш-бир юз йигирматадан нарига ўтмаётир. Ҳатто Йўлдошнинг мусобақадоши коммунист Ўрозали Жуманов ҳам юзидан бир юз ўттизтадан қўзи олишга сўз бериб, Йўлдошни минбарга таклиф қилди.

— Менинг қурбим ҳар юз совлиқдан бир юз қирқ бештадан соғлом қўзи олишга етади. Қани, ботирман дегани чиқсин майдонга, беллашамиз!

— Ҳолва деган билан оғиз чучимайди, ука, — луқма ташлади ўтирганлардан бири.

— Ҳозир совлиқларнинг юзидан бир юз ўттиз беш-бир юз қирқ бештадан қўзи олиш мумкин. Негаки, рацион бой, «СЖК» препарат билан эмланган совлиқлардан нуқул эгиз қўзи оласиз. Бўлимимизнинг ўтган йилги ютуқлари буни яққол исботлаб берди, — Йўлдош шундай деди-да минбардан тушди...

Биз кечгача яйлов кезиб, Йўлдошлар овулининг меҳмони бўлдик. Суҳбатимиз узоққа чўзилди.

Эгамберди ота ўтмишни лаънатлагандай сўз бошлади:

— Бу касбга 12 яшарлигимда қўл урганман. Пишағор қишлоғидаги бойваччаларнинг қўйини боққанман. Илгари чўпон деса жанда кийган киши кўз олдингга келарди. Бахтимизга Октябрь қуёши балқиди-ю, ёруғ кунга чиқдик.

Эгамберди отанинг уйида ҳозир приёмник, қўша-қўша қизил гиламлар, шкаф, шифоньер. Ҳовлиси тўла мол, қўйингки мотоцикл ҳам муҳайё. Энди у совхознинг тажрибали, мўътабар чўпонларидан.

«Озиқли от ҳоримас» деганларидек Эгамберди ота қишнинг ғамини ёзда кўради. Нимаики бўлса жамғариш лозим. Эрта-индин яйловларни оппоқ қор кўрпаси қоплаб олади. Шунда қишловга жамғарилган янтоқ ҳам малҳамдай ёқади. Чорвам тўқ, маҳсули кўп бўлсин деган чорвадор ёзда қиш ғамини есин. Бўлимда қўй бошига олти ярим центнердан пичан, неча ўнлаб ғарам янтоқ, шўра жамғариб қўйилган.

Эгамберди отанинг ўғли — Йўлдош ҳам уддабурон чиқди. Биз бир воқеанинг шоҳиди бўлдик. Директор Ўрол ака Тошбеков Эгамберди отани излаб, сурув ўтлаётган Майдажинғил яйловига келиб қолди. Аммо сурув олдида Йўлдошдан бошқа ҳеч ким йўқ эди.

— Эгамберди ота қаерда? — сўради директор салом-аликдан сўнг.

— Тўрт кундан бери келмайдилар.

— Бирон ёққа томошага кетганми дейман, қишлоқда бўлса қўйлардан хабар олмай туролмасди-ку?

— Томоша қайда! Қишга озуқа жамғариш ғамида юрибдилар.

— Озуқа!.. Директор ҳамма нарса ўриб-йиғилди, яна ўриладиган қанақа озуқа бор экан, дея ўйланиб қолди.

— Тўғри, ҳозир кўкариб турган нарса қолмади. Аммо қуён жуни билан балиқ кўзининг вақти энди келди. У кўзга кўп ташланавермайди, ер бағирлаб ўсади. Аммо жуда баракали, қўйларнинг энг севиб ейдигани.

— Яхши ташаббус! Буни ҳамма бўлимларга ёйиш керак. Ҳа, айтгандай, Эгамберди отага келишимнинг важи бор эди: Ўрозалининг қўйлари касалланибди, ўтлашининг мазаси йўқ, қўнишиб юради. Жуни жудаям ҳурпайиб қолган.

— Баданоқсоқ бўлибди-да. Бунинг учун қўйларни икки сутка қантариб, сўнг боплаб тўйғазади-ю, суғоради. Шу билан дард кўрмагандай бўлиб кетади,— деди Йўлдош тажрибали чўпонлардай.

Директор Ўрозали Жуманов отарига бориб шу тажрибани ўтказишга буюрди. 778 бош қўй касалдан қутулди.

Йўлдош мусобақадош Ўрозали Жумановгагина эмас, совхознинг ҳамма чўпонларига ўз тажрибасини ўргатиб келаётир. Эгамберди ота ўғиллари Олтмиш ва Йўлдош билан бир сафда, коммунистик фаровонлик учун курашяпти.

Б. МУҲАММАДИЕВ,
Жиззах бошқармасидаги «Қизил чорвадор» совхози.

СОВҒАМИЗ

Бу йил баҳор серёғин келди. Далалар кўм-кўк ўт-ўланларга қопланди. Май ойидаёқ бизнинг яйловларимизда ўт тизза бўйи эди. Чорва моллари учун 2,5-3 йилга етадиган миқдорда ем-хашак жамғариш учун барча имкониятлар вужудга келтирилди. Ана шу имкониятлардан мақсадга мувофиқ фойдаланган хўжаликлар учун қиш қанчалик қаттиқ келса ҳам хавфли эмас.

Фермамиз чорвадорлари ҳам ана шу қулайликлардан оқилона фойдаланяптилар. Бизнинг қўйларимиз боқилаётган Уртачўл яйловларида ем-хашак мўл бўлганлиги туфайли, биз уни тезроқ ўриб олишга киришдик. Шу мақсадда Зарип Гавҳаров бошчилигида махсус бригада ташкил этдик. Бу бригадага 20 киши, учта сенокосилка, иккита автомашина, учта арава бириктиб қўйдик. Ем-хашак тайёрлаш бригадаси аъзолари қулай фурсатдан яхши фойдаланиб, ишни намунали уюштира олдилар. Сенокосилкачиларимиздан Оқмамат Сафаров, Сафар Қулбилов, ишчиларимиздан Қуввват Отамуродов, Нарзи Хўжамқулов, Рўзи Тошназаров ва бошқа ўртоқлар айниқса жонбозлик кўрсатиб ишладилар. Натижада ҳозирга қадар 15 минг центнердан кўпроқ хашак тайёрлаб қўйдик.

Ем-хашак тайёрлаш бригадаси аъзолари бу билан чегараланиб қолаётганлари йўқ. Улар август, сентябрь ойларида ҳам каррак, янтоқ, шувоқ каби тўйимли ва сервитамин ўтларни ўриш ҳамда ғарам қилиш тадбирларини кўрмоқдалар. Улар яна бир йилга етадиган миқдорда хашак тайёрлаш учун бутун куч ва ғайратларини сарфлаётирлар.

Чорвадорларимиз яйловларни яхшилаб боришга ҳам жиддий эътибор бермоқдалар. Шу мақсадда биз табиий ўтларни кўпайтириш чораларини кўряпмиз. Чунончи саксовул экиладиган майдонларни кенгайтирмоқдамиз. Илгари 500 гектар ерга саксовул экан эдик. Чорва моллар учун, айниқса қўйқўзилар учун жуда тўйимли ҳисобланган бу экин майдонларини тағин 500 гектар кенгайтирдик.

Саксовулнинг чорва моллар учун яхши озуқа эканлигини ҳисобга олиб, бу экин майдонларини келгуси йили бир ярим минг гектар кенгайтирмоқчимиз.

Кўп кишилар бу йил чорванинг йили келди, дейишяпти. Дарвоқе, бу жуда тўғри. Чунки сурункасига бир неча йил гиёҳ ўсмаган яйловлар, айниқса тақир ерлар бу йил ўт билан қопланди. Чорва моллар учун бир неча йилга етадиган миқдорда хашак жамғариш пайти келди. Бироқ шуни ҳам айтиш ўринлики, биргина ем-хашак билан молларни қишдан бехатар олиб чиқиб бўлмайди. Бунинг учун қишлов жойларини бекаму-кўст тайёрлаш талаб этилади.

Биз бунга алоҳида эътибор беряпмиз. Ун икки минг бош қўй сиғадиган 12 та ёпиқ кашарни сифатли ремонт қилдик. Бундан ташқари 12 жойда усти очиқ қўтонлар тахт қилинди. Ҳаво илиқ кунлари қўйлар усти очиқ қўтонларда, совуқда эса усти ёпиқ кашарларда боқилади. Тайёрланган ем-хашакни пешма-пеш ана шу кашарлар ёнига ташиб келтирмоқдамиз. Ҳар бир кашар ёнидаги қудуқлар ҳам ремонт қилинган, охурлар тайёрланган. Хуллас, қўйларнинг бемалол озиқланиб, сув ичиши учун ҳамма шароитларни вужудга келтиряпмиз.

Бу йил қўйлардан қўзи олиш ва давлатга қоракўл тери топшириш планларини ошиғи билан адо этдик. Келгуси йили ферма бўйича ҳар юз бош совлиқдан камида 115 тадан соғлом қўзи олинишини таъминлаш учун тайёргарлик ишларини ҳозирданоқ қизитиб юбордик. Чунончи, октябрь ойида ўтказилиши лозим бўлган урчитиш кампаниясига пухта ҳозирланяпмиз, пунктлар тахт қилиб қўйилган, осеменаторлар танланган.

Фермамиз коллективи мўл-кўл ем-хашак жамғариб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумини катта тадбирларни изчиллик билан амалга оширган ҳолда кутиб оляптилар.

Поён ЭШМУРОДОВ,
Қашқадарё областидаги «Қорақум» давлат наслчилик заводининг биринчи ферма бошқарувчиси.

Юбилей вахтасида туриб меҳнат қилаётган Қува бошқармасидаги Киров номли колхоз чорвадорлари сигирлардан кўплаб сут соғиб оляптилар. Айниқса Диларамхон Исҳоқова сут соғувчилар ўртасида социалистик мусобақада ғолиб чиқмоқда. У ўзига бириктилган 26 бош сигирнинг ҳар биридан пландаги 1.200 ўрнига 1.800 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олди. Суратда: илғор сут соғувчи Дилоромхон Исҳоқова.

Б. Қаюмов фотоси.

ЁЗ НЕЪМАТИ — ДАСТУРХОН ЗИЙНАТИ

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган Олияхон Бозорова, Мансурали Маллабоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда мўл сабзавот етиштирилди. Ўртоқ Бозорова бошлиқ бригада аъзолари карам, помидор ва бақлажон тайёрлаш йиллик планлари ошириб бажарилганлиги тўғрисида колхозда биринчи бўлиб рапорт бердилар.

Андижон бошқармасидаги «Ўзбекистон» колхози аъзолари шаҳар меҳнаткашларига 4207 тонна сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш учун зўр шижоат билан меҳнат қилмоқдалар.

С. ҲАМДАМОВ.

ШАҲАРЛИКЛАР УЧУН

Гулистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Красный Восток» колхозининг ўртоқ Убайдуллаев бошлиқ сабзавотчилик бригадаси катта майдонларда сабзавот ва полиз экинларидан мўл ҳосил етиштирди. Бригада тайёрлаш пунктига 3500 килограмм карам, 1395 килограмм помидор, 2560 килограмм бодринг топширди.

Э. РУЗИБОЕВ.

КАРТОШКА МЎЛ

Пайшан Эшонқулов бошлиқ бригада аъзолари 20 гектар ердаги эртаги картошканинг ҳар гектаридан 135 центнердан ҳосил олдилар. Кечки картошка ҳам сифатли парвариш қилинмоқда.

— 5 гектар майдонда помидор етиштирганмиз, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Эшонқулов. Ҳар куни 2-2,5 тонна помидор топшираётирмиз. Ниятимиз помидор тайёрлаш планини 150 процент бажаришдир.

Калинин , бошқармасидаги «Келес» совхозининг Пайшан Эшонқулов бошлиқ бригадаси аъзолари шаҳар аҳолисига кўп ва арзон сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш учун куч-ғайратларини аямай меҳнат қилмоқдалар.

Б. САЙДАЗИМОВ.

ГИДРОПОНИКА УСУЛИДА

Калинин бошқармасидаги Ленин номли колхозда гидропоника усулида сабзавот етиштиришга катта эътибор берилаётир. Бу ерда 180 квадрат метр майдонда ана шу усулда помидор етиштирилмоқда.

З. ФАХРИДДИНОВ.

ОРЗУ УШАЛДИ

ҲИКОЯ

Бир терак бўйи келиб қоладиган Ҳосилтепанинг устида бугун ҳам ўша жингалак сочли елкадор йигит тиззасини қучоқлаб кунботарга қараб ўтирибди. Қишлоқ болалари бир неча кундан бери ҳайрон. Нима, бу шаҳарлик йигит умрида қуёшнинг ботишини, чиқишини кўрмаганми? Ҳосилтепанинг устида кечқурун кунботарга, эрталаб кунчиқарга қараб тиззасини қучоқлаб, ўтиргани-ўтирган. Қуёшдан кўзини узмайди. Шўх болаларнинг полизга атай тик кириб, кўкча, шакарпалак қидириб юришлари билан ҳам иши йўқ. Шўро ота қовун полизни хўп одамига ишониб топшириб кетган эканми?..

Қуёш уфқда бамисоли тизма тоғдай чўзилиб ётган булутга ярим белидан ботиб қолган. Яқинидаги булут чўққининг четларига зарҳал чизиқлар тортган. Худди бирдан уфққа бош қўйгани, ботиб бораётганини эслаб қолгандай узун-узун зарҳал киприкларини кўтарганича қишлоққа тикилиб қолган. Ҳа қуёш шу туришида кўзга ўхшаб кетади.

Йигит бундай чарақлаган кўзларни қаердадир кўрган. Қаердадир...

Унинг қийиқ кўзлари яна ҳам қисилиб қаерда кўрганини эслай бошлади. Кейин хотирасига тушира шекилли, бирдан киприкларини кўтарди. Унинг кўз олдида киприкларини катта очганича чарос кўзлари чарақлагандан чарақлаб кулча юзли, узун сочини иккита қилиб ўрган барикарам кўйлакли қиз турарди. У бутун вужуди билан:

— Тоҳир ака. Бу — мен... Булоқсойлик Зуҳра. Танимаяпсизми, а? — демоқчи бўлади.

Тоҳир эса бу қизни қаердадир кўргандай бўлади-ю, лекин эслай олмайди. Кейин бирдан унинг чап юзидаги чуқурчага, ёшликдаги яранинг изига кўзи тушади-ю, юраги бир ҳаприқиб кетиб:

— Зуҳра — деб юборади...

Бундан бир ой муқаддам шундай бўлганди. Тошкентга механизаторлар кенгашига борган Зуҳра делегатлар билан пахта терадиган машиналар ишлаб чиқариладиган заводда юриб икки йил бирга ўқиган синфдоши Тоҳирни учратиб қолганди. Ўшанда улар шалоладек гувиллаётган цехда бирбирларининг қўлларини ушлашганча хийла вақт туриб қолишганди. Шундан бери бу манзара йигитнинг кўз олдидан нари кетмайди. Қаёққа қарамасин Зуҳрани кўради. Гўё Зуҳранинг чеҳраси унинг кўз қорачиғида бир умр қолгандай. Қўлига гул олса гулда кўринади. Сувга қараса сувда кўради. Осмонга қараса осмонда.

Ўша куни Тоҳир Зуҳра билан бир неча соатгина бирга бўлди. Илгариги Тупроққўрғоннинг ёнидаги хиёбонда бир оз айланишди, холос. Кейин вокзалга чиқиб кузатиб қолди. Поезд жўнаб кетди-ю, Тоҳир энг азиз, қадрдон нарсасини йўқотган одамдай бўлиб қолди. Унинг кўз олдидан қизнинг чеҳраси, қулоқларидан:

— Булоқсойни унутиб юборманг. Чиқиб туринг. Қолаверса болалик йилларингиз Булоқсойда ўтган... — дегани нари кетмайди. Юрагининг бир ери ачишгандек бўлади.

Тоҳир ўн кундан ортиққа чидай олмади. Отпуска олиб бобосиникига, Булоқсойга йўл олди. Ҳа, у Булоқсойда туғилган, шу қишлоқ болалари билан қувалашиб катта бўлган, шу қишлоқ мактабида ўқиган, фақат отаси шаҳарда масъул ишга ўтгач, қишлоқдан кўчиб кетишган эди. Шундан кейин Тоҳир ҳар йили каникулда бир-икки ой келиб-кетиб юрди. Лекин катта бўла боргани сари Булоқсойга кам чиқадиган бўлиб қолди. Заводга ишга кирганига мана икки йил бўлаётган бўлса шундан бери энди келаётгани... Зуҳрани учратмаса, ким билади, яна қачон Булоқсойга чиқарди? Қачон вақт топиб йўлга тушарди.

Мана, у Булоқсойда. Тепалар тагидан сизиб чиққан булоқ сувларидан йиғилиб, пастликда кунчиқардан кунботарга қараб оқиб бораётган Булоқсойнинг ўнг қирғоғидаги Ҳосилтепада тиззасини қучоқлаб ўтирибди. Қуёш аллақачон ботиб кетган. Уфқда тизма тоғдек чўзала тушиб ётган булутлар ҳам қаёққадир ғойиб бўлган. Ошхоналардан кўтарилган тутун ҳаворанг лентадай полиз устида оҳиста сузиб юради. Қишлоқни ғарбдан ярим ҳалқадек ўраган уфқдаги дарахтлар сархони тушиб кетиб баланд-паст бўлиб қолган девордай қорайиб кўринади. Полизнинг ён бошидан ўтган Тегирмонкўчанинг нариги томони — буғдойзор ўрни кунчиқаргача ой нурига бурканиб ётганга ўхшайди. Булоқсойнинг нариги бетидан нақ Каттакўчагача чиқиб борган Каттабоғ ишкомларининг ичи узун йўлакдай қорайиб кўринади. Қолган ердаги ғўза пайкаллари устига бамисоли қора ипдан тўқилган тўр ташлаб қўйилгандай.

Шабнам туша бошлаган. Йигит эти жунжикиб турганига қарамай ўрнидан тургиси келмайди. Гўё қимирласа кўз олдидан ерга қараганича хиёл жилмайиб турган Зуҳранинг қиёфаси туман ичига сингиб кетадигандек. У қизнинг бу қиёфасига ҳеч тўймай тикилади. Ўзича пичирлаб алланималар дейди.

— Майлими? Полизга борасиз-а? Ой терак баравар кўтарилганда...

Қиз бош силкиб хўп дегандек киприкларини кўтариб йигитга қарайди. Кейин кетишга тараддудлана туриб:

— Узоқ ушламайсиз. Уйдагилар билиб қолишса... — дейди кўзларини пирпиратиб.

— Қаёқдан билишсин. Сиз зиёфатга кетасиз-ку — жилмаяди йигит.

— Ўша... зиёфатга бормаганимни билиб қолишса-да — қизнинг ўзи ҳам четга қараб кулимсирайди.

Йигит унинг шу туришини ёдга олиб қолмоқчидек унга тўймай тикилади...

Тоҳир Ҳосилтепа белига камардек чулғанган сўқмоқдан пастга тушиб, шабнам босган чимзордан полизнинг этагига келгандагина уфқдаги ойимқовоқдек ойга кўзи тушди. «Анови куни бир тилим қовоқдек эмасмиди? Дарров тўлибди ҳам» хаёлидан ўтказди йигит. Кейин полизнинг ўртасидаги чайлага қараб ариқнинг ичидан юриб кетди. Унинг димоғига торс ёрилган қовуннинг ҳиди урилади. Ҳар қадамда кўзига пушталарда гуваладай думалаб ётган қовунлар кўринади. Чор атрофда чигирткалар тинимсиз чириллайди.

Ўн қадам юрмай ариқнинг ичига осилиб тушган сапчага қоқилади. Лекин буларнинг ҳаммасини яхши англамайди. Унинг бутун хаёли Зуҳрада. Оқшом қоронғусида ҳам Зуҳранинг қиёфаси унинг кўз олдида бутун тиниқлиги билан намоён бўлиб туради. «Келолмай қолса-я. Қизлар зиёфатга олиб кетиб қолса-я». Йигитнинг юраги талвасага тушди. У тобора юқорилашиб бораётган тўлин ойга қараб-қараб қўяди. «Терак бўйи бараварга келиб қолмадимикин».

Чайлага етиб чиққунча ой нурлари ерда кўриниб қолди. Тегирмонкўча ёқалаб ўтган анҳор бўйидаги азим ёнғоқлар кучсизгина соя ташлади. Шарқда ой нури тумандай қалинлаша бориб ер-кўкни бирдай қоплай бошлаган. Уфқни кўз илғамайди.

Ой терак бараварига келганда ҳам Тегирмонкўчада одам қораси кўринавермади. Тоҳир сабри чидамай кўча томонга юрди. Кўчага чиқиб анҳор бўйидаги ёнғоқнинг ер юзига чиқиб қолган катта бир илдизи устига ўтирди. Ой анҳорда — сув юзида боғлаб оқизиб қўйилган бир элак ёрқин юлдуздай қалқиб турарди. Тоҳирнинг юрагига бу ажойиб манзара ҳам сиғмади. Ёнғоқларнинг шохи орасидан ола чалпак нурлар тушиб турган кўчадан кўз узолмасди у. Ниҳоят, йигит юрагини бир орзиқтириб кўчада одам қораси кўринди. Шошиб келишидан Тоҳир унинг кимлигини таниди. Ўрнидан турди. Қиз ҳам орада ўн метрча қолганда йигитни таниб қадамини секинлатди.

— Саломалайкум, — деди оҳиста Тоҳирнинг қаршисига келганда, — кутиб қолмадингизми?

— Менми? Йўқ, нега, ҳозир-яқинда полизда эдим, — Йигит нима жавоб қайтараётганини ўйлаб кўрмасди. Ақли-ҳушини олдириб қизнинг ой нури тушиб турган чеҳрасига тикиларди. Ажабо, Зуҳрами ёки фаришта! Ё ойдинда шундай гўзал кўриняптими?

— Каттабоққа узумга машина келавермаса бўладими.. Атиги уч машина ортиб бердик. Қолгани қолди. Дунёнинг узумини узишибди. Яна ҳеч бўлмаса беш машина чиқади. — Зуҳра кечикканининг боисини тушунтирмоқчи бўлади. — Бунинг устига тўйхонага узум олиб бориб ташлаш керак экан.

— Қизлар зиёфатга судрашмадими? — деди йигит кутилмаганда.

— Судрашди. Ҳозир етиб оламан деб...— қиз у ёғини айтолмай ерга қарайди.

— Яхшиям қишлоғингизда зиёфат бор экан, — Тоҳир ҳамон қизнинг қўлини қўйиб юбормай гапиради. — Бўлмаса бу учрашиш қаёқда эди. Шундайми?

— Йўқ, нега? — қиз киприкларини кўтариб қараб кулди. — Кечаси ҳадеб бирга юриш қанақа бўларкин?

— Уйдагилар қўйишмайдими?

— Қўйишмайди деб эшитдингизми?

— Йўқ.

— Бўлмасам ундай деманг-да. — Қиз шундай деди-ю, худди биров келаётганини пайқагандай йўлга қаради. — Хўп десангиз, йўлда турмайлик.

Йигит уни чайлага бошлайди. Полизнинг ичида бедана сайрайди. Чор атрофда чигирткалар тинимсиз чириллайди. Бу овоз одамга худди ой нури ерга келиб тегишидан чиқаётгандай туйилаверади. Анҳор бўйидаги ёнғоқларнинг сояси кўчадан ўтиб полизнинг учинчи пуштасигача бориб етган. Соя тушмаган пушталардаги қовунлар гўё ҳаммаси — каттасидан кичигигача тўр олганга ўхшайди. Ой нури уларнинг устида живир-живир қилади. Қаердадир ананас қовун торс ёрилади. Кетма-кет икки бедана сайрайди. Тунги шабада чайла томондан пишиб ўтинқираган қовун ҳидини димоққа келтириб уради.

Ўқариқдан Тоҳирнинг кетидан келаётган қиз тусмоллаб сўрайди.

— Шўро амаким йўқмилар ишқилиб.

— Ярим кечада қайтсалар ҳам. Уч машина тарвуз-қовун олиб пунктга чиқиб кетганлар.

— Ҳаммаси бир узишда чиқдими?

— Йўқ, қаёқда. Тарвуздан атиги уч ариққина узишди. Ҳали шундай турибди. Бу йил ҳосил йилими дейман.

— Шунақага ўхшайди. Каттабоғнинг узуми ҳам бошини егудек бўлиб берган.

Йигит тўхтаб орқасига ярим ўгирилади:

— Шабнам еган кўкчадан олиб чиқайми?

— Нима қиласиз? Қовун емабманми?

— Шабнам егани бошқача бўлади. Сўймайман. Ёриб бераман. Қовунни ёриб еганга нима етсин.

— Бинойидек булоқсойлик бўлиб қолибсизми, а?

— Шунақага ўхшайдими?

Иккиси ҳам бараварига кулиб юборишади. Кейин Тоҳир полиз оралаб кетади. Зуҳра бўлса ўқариқда турганича кўкдаги яккам-дуккам юлдузларни, ер-кўкни бирдай нурга буркаётган ўн тўрт кунлик ойни, пуштама-пушта ошиб, қовунларнинг устига энгашиб, сийпалаб тўр олган кўкча излаб юрган Тоҳирни кўз олдидан қочиргиси келмайди. Ҳосилтепа томонидан келаётган Булоқсойнинг бўғиқ шовиллашига қулоқ солади. Ҳосилтепа. Бир вақтлар кимдир шу тепанинг устига буғдой сочиб ҳосил олган дейишади. Шундан бери у Ҳосилтепа. Каттабоғ. Зуҳра эсини танигандан бери Каттабоғ дейишади. Вақти келиб токлар қариб боғ янги жойга кўчар, шунда ҳам унинг ўрни Каттабоғ бўлиб қолса ажабмас. Мана шу ерларни ҳали-ҳали Олмазор дейишади-да. Тоҳир буларни билармикин. Нега билмасин. У ҳам булоқсойлик-ку.

Ҳа, йигит қиз билан бир кунда туғилган, шунинг учун ҳам икки она уларга Тоҳир ва Зуҳра номини беришган эди. Эртакларга тақлид қилишган эди. Мана, энди тақдир ипи уларни яна учраштирди. Оналар орзуси ушалди.

М. МАНСУРОВ.

3 СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
28 АВГУСТ, 1964 ЙИЛ
№ 200 (12.854).

ФАН ВА ТЕХНИКА ОЛАМИДА

МЕТАЛЛ ПЛАСТИКАДАН ШАРИКОПОДШИПНИКЛАР

Летян шаҳридаги Димитров номли автомобиль заводида металл ва пластмасса қўшиб тайёрланган шарикоподшипник ишлаб чиқаришга киришилди. Янги шарикоподшипникларни ремонт қилиш ва мойлашнинг ҳожати йўқ.

РЕВМАТИЗМНИНГ ДАВОСИ... МУЗ

Бу ақлга сиғмайдиганга ўхшайди. Равшанки, совуқ ревматизмнинг душмани. Ревматизм билан оғриган кишилар бу касалнинг давоси организмни иссиқ тутишдир, деб айтишади.

Француз олимлари эса ревматизмни янги усул — муз билан даволашни тавсия этдилар. Ревматизм касаллиги оқибатида пайдо бўладиган оғриқни тўхтатиш учун муз ишқалаш керак, дейишди француз олимлари. Ревматизм оғриғига дучор бўлган, 40 ёшдан ошмаган беморлар баданига оғриқ пайтида муз ишқаланиши натижасида 100 бемордан 95 кишида оғриқ тўхтади. Урта ёшдаги ва ёши ўтиб қолган беморларда (ёши 40 дан 70 гача бўлган кишиларда) янги усул у қадар фойда бермади. Беморларнинг 70 проценти муз ишқалагандан кейин ўзларини енгил сездилар.

ХИРУРГИЯ УЧУН ТОПИЛМАС МИХЛАР

Ғарбий Германия металлургия компаниясининг тадқиқот бўлимларидан бирида хирургия операциялари вақтида йирик суякларни бир-бирига улаб қўйиш учун қўлланиладиган михларнинг занглашини ўрганиш бўйича муҳим тадқиқот ишлари бажарилди.

Текширишлар натижасида шу нарса аниқландики, киши организмида узоқ вақт зангламасдан турадиган михлар зангламайдиган пўлатдан ясалиши лозим. Унинг таркибида 65 процент темир, 18 процент хром, 12 процент никель, 2 процент молибден ва марганец, 1 процент кремний бўлиши керак. Хирургия операцияларида қўлланиладиган бу михлар ҳафсала билан силлиқлангандан ва жило берилгандан сўнг 10-15 минут концентрацияланган азот кислотасига солиб қўйилади. Шундан кейин эса қайноқ сувда чайилади.

ЮЛДУЗ ИНТЕРФЕРОМЕТРИ

Астрономларнинг асбоб-анжомлари хазинаси яна бир мукаммал ускуна билан бойиди. Австралиянинг узоқ оламларни текшираётган астрономлари янги юлдуз интерферометрини ишга туширдилар. Янги ускуна ёрдамида ердан кўриниб турадиган энг ёрқин юлдузлардан бири — Веганинг диаметри аниқланди. Унинг диаметри қуёш диаметридан 3,5 баравар катта экан. Текширишларга кўра, Вегадаги ҳарорат 12 минг градусдан ҳам юқорироқ.

Интерферометр оғирлиги 12 тонна ва диаметри 6,6 метр бўлган 2 ойна билан жиҳозланган. Бу ойналар диаметри 190 метр бўлган айланада темир йўл бўйлаб сурилиб туриши мумкин. Ҳар бир ойна эса 250 та олти бурчакли ойначалардан ташкил топган бўлиб, улар юлдуз нурини фотокучайтиргичга тўплайдилар.

Юлдузнинг диаметри ва температураси ойналарнинг турли ҳолатида фотокўрсаткичларда пайдо бўлаётган электр токи миқдорининг ўзгаришига қараб аниқланади. Янги инструмент ёрдами билан, шунингдек юлдуз атрофида нур тарқалишининг ўзгаришини ҳам аниқлаш мумкин.

САМОЛЕТ... ЧУМЧУҚЛАРНИ ЧЎЧИТАДИ

Польша Халқ Республикасида тайёрланаётган ва қишлоқ хўжалиги ва санитарияда, алоқа ва аэрофотосъемкада қўлланилаётган кичик самолётларга жаҳон бозорида харидор жуда кўп. Масалан, қишлоқ хўжалигида қўлланилаётган «Чумчуқ» «ПЗЛ-101» самолёти Австрия, Венгрия, СССР, Испания, Финляндия ва бошқа мамлакатларга экспорт қилинмоқда.

Австриянинг жанубий-шарқий қисмидаги узумзорларда бетўхтов учиб юрган самолётлар чумчуқлар ва бошқа қушларни чўчитмоқда. Натижада уларнинг узумзорларга «ҳужуми» даф этилмоқда.

«Наука и жизнь» журналидан.

Ўзбекистон металлургия заводи Маданият саройи ҳузуридаги кутубхонанинг китоб фондида 6271 дан ортиқ турли китоблар бор. Завод ишчи ва хизматчилари бу китоблардан кенг фойдаланмоқдалар. Л. А. Тихановская ана шу кутубхонада анча йилдан бери ишлаб, ўз китобхонларининг ҳурматига сазовор бўлаётир. Суратда: кутубхоначи Л. Тихановская китобхон билан.

А. Тўраев фотоси.

КЕЧА республикамизда

ЯНГИ МАКТАБЛАР

Республикамиз бинокорлари янги ўқув йилини муносиб совғалар билан кутиб олишмоқда. «Узглавстрой»нинг 10-қурилиш тресті бинокорлари Наманган шаҳрида 536 ўринли, Андижонда 162-қурилиш тресті монтажчилари 640 ўринли, сурхондарёлик бинокорлар эса областнинг «Ғалаба» колхозида 520 ўринли мактаб биноларини қурилишини тугатиб, фойдаланишга топширишди. Янги мактаблар ўқувчиларни кутмоқда. Бу мактабларда ёруғ синфхоналар, ҳашаматли спорт заллари, ҳунар ўрганиш устахоналари, кутубхона ва ўқув заллари бор.

250 УРИНЛИ ШИФОХОНА

Семашко номидаги илмий-текшириш институтининг даволаш ва экспериментал базаси кенгайиб бормоқда. Куни кеча пойтахтимиздаги «Главташкентстрой»га қарашли бошқарманинг бинокор ва монтажчилар коллективи институт учун 250 ўринли даволаниш корпусини фойдаланишга топширди.

М. СУЛТОНОВ.

ҒОЛИБЛАРГА МУКОФОТ

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ УЧУН

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот бўйича давлат комитети полиграфия саноати корхоналари коллективлари социалистик мусобақасининг иккинчи квартал якунларини кўриб чиқиб, Тошкент шаҳридаги ихтисослаштирилган ҳарф териш фабрикасига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот бўйича давлат комитети ва Ўзбекистон маданият ходимлари касаба союзи республика комитетининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи пул мукофоти берилди. Самарқанд шаҳридаги Морозов номли босмахона коллективи иккинчи мукофотни олишга муваффақ бўлди.

<> <>

НАШРИЁТЛАРНИНГ НОМЛАРИ ЎЗГАРДИ

Нашриётларнинг номини ихчамлаштириш мақсадида «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» бирлашган нашриёти — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти, Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти — «Ўзбекистон», Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти — «Тошкент» бадиий адабиёт нашриёти, Ўзбекистон ССР Ўрта ва олий мактаб нашриёти — «Ўқитувчи», Ўзбекистон ССР Давлат медицина нашриёти — «Медицина», Ўзбекистон ССР Фанлар академияси нашриёти — «Фан» нашриёти деб номланди.

Тўрт қитъа олимларининг симпозиуми

МОСКВА, 26 август. (ТАСС). Иншоотларни яхшироқ, тезроқ, арзонроқ битказиш учун янги қурилишларда қандай машиналар, механизмлар, ускуналардан фойдаланиш керак? Бинокорлар меҳнатини енгиллаштириш учун олимлар нима қилишни таклиф этмоқдалар? Бугун «Юность» меҳмонхонасининг мажлислар залида ўз ишини бошлаб юборган халқаро симпозиум ана шу проблемаларга бағишланган. Қурилиш ва йўл машиналари ҳамда қурилиш-монтаж ишларини механизациялаш воситалари халқаро виставкасида қатнашаётган 19 мамлакатнинг илмий ходимлари, конструкторлари, инженерлари, савдо-саноат аҳлининг намояндалари бинокорлик ишига доир актуал масалалар устида фикрлашиб олмоқ учун шу ерга тўпланишди.

49 та доклад тингланади, шундан 27 тасини чет эллик мутахассислар ўқишади.

Ўзбекистон меҳмонлари

Италия социалистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Беллинаццо Франко бошчилигидаги Италия социалистик партиясининг делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун меҳмон бўлиб турди. Меҳмонлар Тошкент, Самарқанд меҳнаткашларининг ҳаёти билан танишдилар. Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги Свердлов номли колхозда ва «Ташсельмаш» заводида бўлдилар.

Италия социалистик партиясининг вакиллари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлдилар. (ЎзТАГ).

«ПАХТАКОР» ҒАЛАБА ҚИЛМОҚДА

КОБУЛ, 27 август. (ТАСС). Афғонистонда меҳмон бўлиб турган Тошкент «Пахтакор» командасининг футболчилари яна бир матч ўтказдилар. Совет спортчилари Кобул терма командасини 3:0 ҳисоби билан ютиб, яна ғалабага эришдилар.

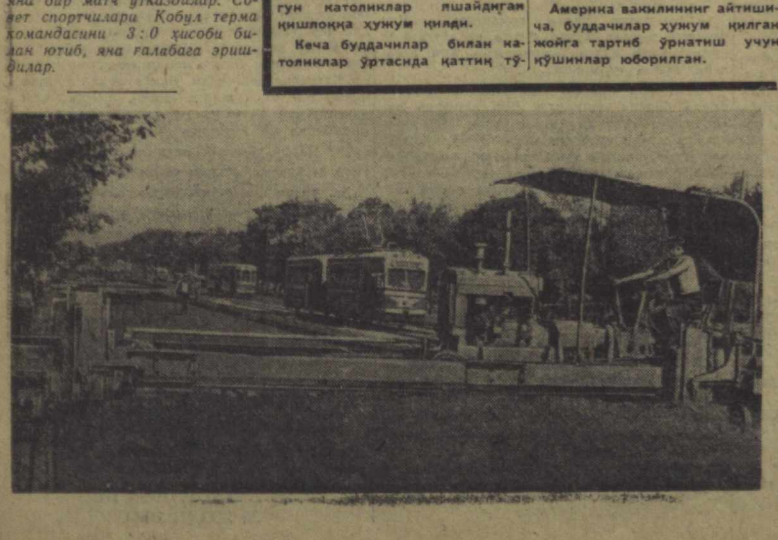

Тошкентнинг марказий кўчаларидан бири — Навоий кўчаси реконструкция қилинмоқда. Кўчага бетон ётқизилмоқда. Қурувчилар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 40 йиллиги кунигача кўча реконструкциясини тугаллаш мажбуриятини олиб ишлашмоқда. Суратда: иш пайти.

И. Глауберзон фотоси.

ЧЕТ ЭЛ АХБОРОТИ

ҚАРДОШЛИК ВА БИРЛИК ВИЗИТИ

ПРАГА, 26 август. ТАСС мухбири И. Масленников хабар беради:

Социалистик Чехословакия катта ва қувончли воқеа — КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг визити арафасида турибди. Совет делегациясининг бу сафари яқинлашиб қолган сари Чехословакия меҳнаткашларининг шодлиги ва қувончи тобора ортиб бормоқда. Чехословакия меҳнаткашлари бу визитни Чехословакия ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик, қардошлик ва бирликни янада мустаҳкамлаш йўлидаги янги қадам деб ҳисоблайдилар. Ана шу баланд руҳ ва қувонч ишчи ва деҳқонларнинг меҳнатларида. Прагадаги ва республиканинг бошқа шаҳарларидаги кўчалар ҳамда майдонларни безаб турган байроқларда, совет меҳмонлари номига олинаётган хат ва телеграммаларда ўз ифодасини топпти. Мамлакатнинг ҳамма қисмидан Н. С. Хрушчев номига ва Совет Иттифоқидан келадиган бошқа вакиллар номига жуда кўп дўстона қутлов ва табриклар олинмоқда.

Пойтахтдаги «ЧКД-Прага» комбинатининг коллективи совет партия-ҳукумат делегациясининг Чехословакияга келиши ўзаро дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб ишонч билдирмоқда. Совет Иттифоқи вакиллари номига олинаётган барча хатлар ва телеграммаларда: «Хуш келибсиз! Биз кутиб турибмиз, биз азиз меҳмонларни қардошларча кутиб оламиз» деган сўзлар доим такрорланади.

Чехословакия марказий газеталарининг бугунги биринчи саҳифалари Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг Чехословакия Социалистик Республикасига қиладиган визитига бағишланган. «Руде право» газетаси Чехословакия тупроғида Н. С. Хрушчевни ва совет делегациясининг аъзоларини шодиёна кутиб олишга тайёргарлик тўғрисидаги жуда кўп хабарларни: «Бизнинг халқимиз қардошлик визитини табриклайди», «Барча корхоналарда шоду хуррамлик», «Шаҳар ва қишлоқлар байрам либосини кийган» деган катта сарлавҳалар остида босиб чиқарди. Матбуот содиқ ленинчи, Чехословакия меҳнаткашларининг улуғ ва синалган дўсти Н. С. Хрушчевнинг Чехословакия Социалистик Республикасига келишини бутун чехословакия халқининг порлоқ байрами деб атайди.

Словакия қўзғолонининг 20 йиллиги байрамида совет меҳмонларининг иштирок қилишини матбуот символик бир факт деб қайд қилади. Словакия қўзғолонини тайёрлашда Совет Иттифоқи кўрсатган ёрдам, — деб таъкидлайди «Руде право» газетаси, — тарихнинг порлоқ саҳифасидир.

ТИНЧЛИК УЧУН ЖИДДИЙ ХАВФ

ТАСС БАЁНОТИ ТЎҒРИСИДА ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

СОФИЯ. «Совет ҳукумати Америка Қўшма Штатлари билан Бельгиянинг Конгодаги қуролли аралашувини қатъиян қораламоқда», «АҚШ билан Бельгиянинг Конгога ҳарбий йўл билан бостириб киришига қарши», «Империалистик давлатлар Конгода уруш ўчоғини вужудга келтирмоқда» — Болгария газеталари Конгодаги аҳвол тўғрисида ТАСС баёнотини ана шундай йирик сарлавҳалар билан босиб чиқарди.

Империалистлар халқаро ҳуқуқ нормаларини қўпол равишда поймол қилмоқда, деб таъкидлайди «Труд» газетаси. Конго халқининг, деб давом этади газета, унга ёрдам беришга тайёр турган содиқ дўстлари бор.

ВАРШАВА. Польша газеталари ТАСС баёнотини кўзга яққол ташланадиган жойларда босиб чиқармоқда. «Жолнеж вольности» газетаси АҚШ билан Бельгиянинг Конгодаги қуролли интервенцияси тинчлик учун жиддий хавф-хатар туғдирмоқда, деб ёзади. Империалистик давлатлар Конгони ҳарбий йўл билан босиб олса, деб таъкидлайди газета, бу нарса Африкада янги уруш ўчоғини ва Жанубий Вьетнамдаги аҳволга ўхшаш вазиятни вужудга келтириши мумкин.

НЬЮ-ЙОРК. Империалистик давлатларнинг Конгодаги қуролли интервенцияси тўғрисида ТАСС баёноти тарқатилгандан сўнг, бир неча минут ўтиши биланоқ, Америка телевидениеси, радиоси ва информация агентликлари бу баёнотга ниҳоятда катта эътибор бера бошлади. Совет Иттифоқи, деб таъкидлайди АП агентлиги сарлавҳага қўйган жумласида, «АҚШ билан Бельгияни қуролли аралашувда айблади». СССР, деб давом этади агентлик, Конго халқининг унга зарур ёрдам кўрсатиш қўлидан келадиган чинакам дўстлари борлигини эслатиб қўйди.

ЮПИ агентлиги қуролли интервенциянинг давом эттирилиши можаронинг кучайиб кетишига сабаб бўлиши мумкин, деб ТАСС баёнотида огоҳлантириб айтилган сўзларни алоҳида бўрттириб кўрсатди.

ҚОҲИРА. АҚШ билан Бельгия Конгонинг ички ишларига аралашаётганлиги хусусида ТАСС эълон қилган баёнотга Қоҳира газеталарининг саҳифаларида кенг ўрин берилди. Беистисно ҳамма газеталар ҳужжатнинг қуйидаги жойини таъкидлаб кўрсатмоқда: Совет ҳукумати АҚШ билан Бельгиянинг Конго ички ишларига қуролли аралашувини қатъиян қоралайди. Конго халқининг Африкада ва Африкадан бошқа жойларда унга зарур мадад кўрсата оладиган ҳақиқий дўстлари бор. (ТАСС).

ИМПЕРИАЛИСТЛАРНИНГ КОНГО ИШЛАРИГА АРАЛАШУВИ ҚОРАЛАНСИН!

БРАЗЗАВИЛЬ, 26 август (ТАСС). Озодлик миллий кенгаши бугун бу ерда тарқатилган ахборотда Американинг Конго ишларига аралашаётганлиги масаласи юзасидан Африка бирлиги ташкилотининг фавқулодда сессиясини дарҳол чақиришни талаб қилади. Америка Бельгиянинг йирик буржуазияси билан иттифоқликда Конго ишларига аралашмоқда. Улар Конго халқига қарши ошкора уруш эълон қилдилар. Озодлик миллий кенгаши Американинг агрессив қўшинларини ва қурол-яроғларни дарҳол Конгодан олиб чиқиб кетишни ҳам талаб қилади ва Африкадаги барча мамлакатларни қўғирчоқ Чомбе ҳукуматига ҳар қандай ёрдам кўрсатишдан воз кечишга чақиради.

Озодлик миллий кенгаши барча эрксевар ва тинчликсевар мамлакатларни АҚШнинг Конгодаги сиёсатини фош қилишга даъват этади ва Америка империалистлари ҳамда уларнинг иттифоқчилари «Конго халқининг ва Африкадаги барча халқларнинг ашаддий душманлари», эканлигини таъкидлайди. Ана шу душманлар ўз ҳаракатларини Конго территориясидан бутун Африка қитъасига кўчирмоқчи бўладилар.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА ДИНИЙ АДОВАТ

НЬЮ-ЙОРК, 26 август. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги Сайгондан хабар беради: Жанубий Вьетнам буддачиларидан ўн минг киши бугун католиклар яшайдиган қишлоққа ҳужум қилди.

Кеча буддачилар билан католиклар ўртасида қаттиқ тўқнишлар бўлганидан кейин, ана шу ҳужум қилинди. Бу тўқнишлар натижасида 19 киши ўлган ва 70 киши ярадор бўлган эди.

Америка вакилининг айтишича, буддачилар ҳужум қилган жойга тартиб ўрнатиш учун қўшинлар юборилган.

АТЛАНТИК-СИТИДАҒИ СЪЕЗДДА

АТЛАНТИК-СИТИ, 26 август. ТАСС мухбирлари хабар беради: Демократик партиянинг съездида Миссисипи штатининг вакиллари кимлар бўлиши керак, деган масала устидаги кураш тугади. Мандат комиссиясининг раиси Лоуренс ўзаро узоқ давом қилган музокаралардан сўнг кеча муросага келинганлигини эълон қилди. Миссисипининг «доимий» делегацияси аъзолари демократик партиядан президентлик мансабига кўрсатилган номзодни сайловларда қувватлаб чиқамиз, деган мажбуриятга қўл қўйганлари тақдирдагина, улар съезднинг ваколатли делегатлари, деб ҳисобланажаклар («Доимий» делегациянинг аъзолари бўлган ирқчилар демократик партияга мансуб бўлсалар ҳам, аммо, сайловларда президентлик мансабига республикачилар партиясидан кўрсатилган номзод Голдуотер учун овоз бермоқчилар).

«Миссисипи озодлик демократик партияси»нинг шу штатдаги гражданлик ҳуқуқлари учун курашувчилар томонидан сайланган вакиллари съездга фахрий меҳмонлар тариқасида таклиф қилинди, шу партиянинг икки раҳбари эса съезднинг тўла ҳуқуқли делегатларидир.

Бироқ, «Миссисипи озодлик демократик партияси»га Вашингтондан кучли таъсир ўтказиш натижасида шундай муросага келинган бўлса ҳам, аммо бу билан жанжал тугагани йўқ. «Доимий» делегациянинг аъзолари «садоқат мажбурияти»ни имзолашдан бош тортдилар. Съездда уларнинг ўрни бўш турибди. Жанжалкаш ирқчилар съезддан чиқиб кетамиз, деб дўқ қилмоқдалар. Уларнинг исёни давом этмоқда.

«Миссисипи озодлик демократик партияси»нинг делегатлари «Конвеншн холл» залида ўз жойларига келиб ўтирдилар.

АМЕРИКА САМОЛЕТИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 26 август. (ТАСС). Конго халқининг қўзғолончилик ҳаракати билан курашда Чомбега ёрдам бериш учун АҚШ ҳукумати томонидан бошқа ҳарбий техника билан бир қаторда Конгога юборилган ДС-3 самолётини кеча қўзғолончилар тўплардан ўқ узиб уриб туширдилар. АП агентлигининг мухбири шу тўғрида Букавудан хабар берди.

ШАРҚИ-ЖАНУБИЙ ОСИЁДА СЕАТОГА ЎРИН ЙЎҚ!

ЖАКАРТА, 26 август. (ТАСС). Индонезиянинг миллий мудофаа ва хавфсизлик министри генерал Насутион бир группа япон журналистлари билан суҳбатда «бу райондаги тинчлик ва хавфсизликка таҳдид солаётган СЕАТО блоки сингари ташкилотларга Шарқи-Жанубий Осиёда ўрин бўлмаслиги лозим», деди.

АНТАРА агентлигининг хабарида айтилишича, Насутион эски ва янги мустамлакачиликка ва империализмга қарши чиқаётган Индонезиянинг халқи ва ҳукумати Шарқи-Жанубий Осиё территориясидаги чет эл ҳарбий базаларини тугатиш учун курашга маҳкам бел боғлаганлигини айтган. Ғарбнинг ҳарбий базалари, деган Насутион, «Осиё халқларининг миллий суверенитетига ва хавфсизлигига таҳдид солмоқда». Шу муносабат билан у, Индонезия Республикасига қарши бўлаётган контрреволюцион исёнлар Шарқи-Жанубий Осиёдаги чет эл ҳарбий базалари томонидан уюштирилаётганлигини қайд қилган.

ЯПОНИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ТАЛАБИ

ТОКИО, 26 август. (ТАСС). Япония касаба союзлари бош кенгашининг бош секретари Акира Иван бугун министрлар кабинетининг бош секретари ҳузурида бўлди ва 4 миллиондан кўпроқ ишчи номидан гапириб, Япония ҳукумати АҚШ атом сув ости кемаларининг Япония портларига киришига йўл қўймасин деб талаб қилди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТИНГЛАНГ ТОМОША ҚИЛИНГ

РАДИО

28 АВГУСТ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 — Тонгги концерт. 7.45 — «Ялла» концерти. 8.25 — Севги ҳақидаги қўшиқлар. 9.25 — Балетлардан вальслар. 11.15 — «Халқлар дўстлиги — ғалабаларимиз асоси» (ўзб.). 11.25 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақс куйлари. 13.30 — Вокал ансамбллар концерти. 16.00 — «Шонли 40 йиллик олдидан». «Композиторлар — композиторлар ҳақида». 18.00 — Куйлардан қўшиқларга. 19.20 — Социализм мамлакатлари халқларининг куйлари. 20.00 — «Ўзбекистоннинг улкан химияси учун» циклидан рус тилида эшиттириш. 20.10 — «Совет қўшиқлари радиотўпламн» (рус.). 20.45 — «Андижон курортлари» деган эшиттириш (ўзб.). 21.15 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш ва концерт. 22.00 — «Дунё воқеалари» (ўзб.). 22.10 — Ўткир Рашид шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 22.30 — «Шарқ юлдузи» журнали саҳифаларида». 23.10 — Қишлоқ хўжалик ходимларининг талабларини бажо келтирамиз.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

28 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Сизни мактаб кутади.** 18.35 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 18.55 — **Спорт эшиттириши.**

Ўзбек тилида: 19.30 — **Олтин ёз неъматлари.** 20.00 — **Остонангда** (бадиий фильм).

21.15 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 21.25 — **Тириклар орасидаги мурдалар** (Тошкент телестудияси фильми премьераси). 21.45 — **Телевизион янгиликлар.** 22.05 — **Реклама ва эълонлар.** 22.10 — **Биласизми?** (музикадан суҳбат).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Тана** (болалар учун қўғирчоқ фильм). 18.30 — **Дўстининг уйи** (Оренбург телестудияси очерки). 18.40 — **Хизматкор** (Ленинград телестудияси постановкаси). 19.40 — **Тошкент янгиликлари.** 19.50 **Ханасс ансамбли «Жарки» концерти.**

Ўзбек тилида: 20.30 — **Хотин-қизлар учун.** 20.50 — **«Оспин-Дабан» қиссаси** (телевизион фильм). 21.10 — **Тошкент янгиликлари.** 21.20 — **Тошкент қурилишларида.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/VIII да **Флория Тоска,** 29/VIII да **Фауст.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/VIII да **Номаълум киши.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/VIII да **Тошболта ошиқ,** 29/VIII да **Катта концерт.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — **Татар академик театри гастроллари** — 28/VIII да **Бир умрга.**

ГОРЬКИЙ НОМЛИ ПАРКДА (ёзги театр) — **Татар академик театри гастроллари** — 29/VIII да **Кузги аччи елларда.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Оқ карвон — «МИР», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 6 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч 10 да).

Почтальон эшик қоқди — «ВАТАН», «ИСКРА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Онласиз — «ВАТАН» (эрталаб соат 10 да).

Ишларинг қалай, йигитча? — НАВОИЙ номли (кеч соат 6-40 минутгача), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Эҳтиёт бўлинг, буви — НАВОИЙ номли (кеч 6-40, 8-20 минут ва 10 да).

Фанфан-Тюльпан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қатнаб ўқийдиган ва сиртқи

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ЎРТА УМУМИЙ ТАЪЛИМ МАКТАБИ

бешинчи ва ундан юқори синфларга 1964/65 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бу мактабда ва унинг ўқув-консультация пунктларида машғулот ҳафтада 3-4 марта бўлади.

Группали консультация билан бир қаторда, зачёт топширишда ўқувчиларга ёрдам учун якка консультациялар ҳам ўтказилади.

Ҳужжатлар қуйидаги жойларда қабул қилинади:

Чилонзор массивидаги 130-мактаб ҳузурида (19-автобусда борилади);

Калинин район, Луначарск посёлкасидаги 66-мактаб ҳузурида (1 ва 16-втобусда борилади);

Бекобод районидаги 12 ва 2-мактаблар ҳузурида;

Янгийўл районидаги 61-мактаб ҳузурида.

Дарҳон кўчаси, 9-уйда турувчи **Зиннатулла Жунайдуллаевич Ашурбоев**нинг Носиров кўчаси, 60-уйда турувчи Мунаввар Ашурбоевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Самарқанд дарвоза кўчаси, Дучор проезд, 1-уйда турувчи **Тоҳира Мирзаева**нинг шу кўчадаги Шахтёр проезд, 27-уйда турувчи Аҳмад Мирзаевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Оретта кўчаси, 1-тупик, 14-а уйда турувчи **Малакинси Мисирхановна Алиаскарова**нинг Қизил қўшин кўчаси, 49-уйда турувчи Альябас Абдураҳимович Алиаскаровдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

ФУТБОЛ

29, 31 августда

Совет Иттифоқи биринчилиги учун:

«Строитель» (Ашхобод) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида.

29/VIII да дублёр состав (кеч соат 6 да), 31/VIII да асосий состав (кеч соат 7 да) ўйнайди.

30 август кеч соат 6 да «Ёшлик» кубоги учун: **Москва терма командаси билан Ўзбекистон терма командаси** ўртасида.

КОНКУРСЛАР

ЎЗБЕКИСТОН МЕДИЦИНА ПАРАЗИТОЛОГИЯ ВА ГЕЛЬМИНТОЛОГИЯСИ ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

вакант младший илмий ходимлар — врачлар вазифасида ишлаш учун (5 ўрин)

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 26/X гача.

Мурожаат учун адрес: Самарқанд шаҳар, Госпитальная кўчаси, 38-уй.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ИНСТИТУТИ

сиёсий иқтисод кафедрасининг вакант мудири (профессор ёки доцент) вазифасида ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 22/IX гача.

Адрес: Тошкент шаҳар-13, 2-Виборг кўчаси, 5-уй.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

полимерлар проблем лабораториясининг вакант старший илмий ходими ва младший илмий ходимлари вазифасида ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 21/IX гача.

Ариза топшириш учун адрес: Тошкент шаҳар, Якуб Колас кўчаси, 16-уй, институт ректорати.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети, Кинофильмлар прокати республика конторасн коллективлари Кинематография давлат комитетининг раиси А. П. Қаюмовга отаси

Пўлатжон ҚАЮМОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институти, Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институти коллективлари филология фанлари докторлари Азиз ва Лазиз Қаюмовларга оталари, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи

Пўлатжон ҚАЮМОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги коллективи, партия, касаба союз ташкилотлари ва коллегияси Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети раиси А. П. Қаюмовга отаси

ПУЛАТ ҚАЮМОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Партия турмуши», «Партийная жизнь» журнали редакцияси коллективи журнал редактори Тўлаган Соатовга опаси

Саида СОАТОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545, Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469. 27221. Пропаганда — 31226. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036. 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005. 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 11843. ИНДЕКС — 64543. № Б. — 200.